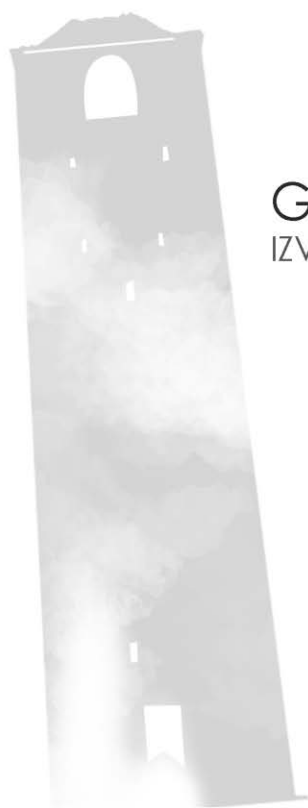

DECEMBAR 2012

GLAVNI GRAD PODGORICA
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA
2012

SEKRETARIJAT ZA PLANIRANJE I UREĐENJE PROSTORA I ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

SADRŽAJ

I UVOD	
II POLITIKA UREĐENJA PROSTORA	
III REALIZACIJA OBAVEZA I AKTIVNOSTI PO OSNOVU IZVJEŠTAJA ZA PRETHODNU GODINU	
1 ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA	
1.1 ORGANIZACIJA, KORIŠĆENJE I NAMJENA PROSTORA PO PLANSKIM DOKUMENTIMA - POKRIVENOST TERITORIJE PLANSKIM DOKUMENTIMA	
1.2 UČEŠĆE JAVNOSTI PRI IZRADI PLANSKIH DOKUMENATA	
1.3 TEHNIČKA DOKUMENTACIJA	
1.4 RJEŠAVANJE IMOVINSKO PRAVNIH ODNOSA.....	
1.5 KOMUNALNO OPREMANJE.....	
1.6 IZGRADNJA DEPONIJE	
1.7 IZGRADNJA PIJACA	
1.8 UREĐENJE GRADSKOG ZELENILA.....	
1.9 RADOVI NA UREĐENJU GRADSKOG GROBLJA	
1.10. IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA OBJEKATA OD ZNAČAJA ZA LOKALNU SAMOUPRAVU.....	
1.11. NEZAVRŠENE OBAVEZE NA UREĐIVANJU GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA	
1.12. FINANSIRANJE UREĐIVANJA GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA	
1.13. DOKUMENTACIONA OSNOVA, SA POSEBNIM OSVRTOM NA AKTIVNOSTI IZRADE BAZNIH STUDIJA I ISTRAŽIVANJA.....	
1.14. SINTEZNA KARTA.....	
1.15. POLJOPRIVREDNE POVRŠINE, ŠUMSKE POVRŠINE, VODNE POVRŠINE, OSTALE PRIRODNE POVRŠINE, POVRŠINE INFRASTRUKTURE, POVRŠINE ZA SPECIJALNE NAMJENE, I DR. - PREGLED	
1.16. DEMOGRAFSKA KRETANJA.....	
1.17. SPROVOĐENJE PODZAKONSKIH AKATA (OBAVEZE IZ ZAKONA, EFEKTI).....	
1.18. IZDATI UTU, GRAĐEVINSKE DOZVOLE, UPOTREBNE DOZVOLE	
1.19. PRIVREMENI OBJEKTI IZ NADLEŽNOSTI LOKALNE SAMOUPRAVE (ČLAN 117 ZAKONA)	
1.20. ANALIZA INVESTICIONIH POTENCIJALA BAZIRANA NA VAŽEĆIM PLANSKIM DOKUMENTIMA	
2. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU...	
2.1 MJERE SPROVEDENE U CILJU PODSTICANJA KVALITETA GRAĐENJA I OBLIKOVANJA PROSTORA.....	
2.1.1. UPRAVLJANJE PROSTOROM	
2.2. ZAŠTITA PROSTORA.....	
2.3. UTICAJ MJERA UREĐENJA PROSTORA NA: POLJOPRIVREDNE POVRŠINE, ŠUMSKE POVRŠINE, VODNE POVRŠINE, OSTALE PRIRODNE POVRŠINE, POVRŠINE INFRASTRUKTURE, POVRŠINE ZA SPECIJALNE NAMJENE, KONCESIONA PODRUČJA, EKSPLOATACIONA POLJA I DR.....	
2.4. UPRAVLJANJE OTPADOM.....	
2.5. SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA	
2.6. SARADNJA SA NADLEŽNIM ORGANIMA U POSTUPKU IZRADE I DONOŠENJA PLANSKIH DOKUMENATA	
2.7. BROJ ORGANIZOVANIH URBANISTIČKO - ARHITEKTONSKIH KONKURSA U SKLADU SA ČLANOM 30 ZAKONA O UREĐENJU PROSTORA I IZGRADNJI OBJEKATA.....	
2.8. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU ..	
2.9. BORBA PROTIV BESPRAVNE GRADNJE	
IV ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA	
V PRIJEDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA	

I UVOD

Osnov za podnošenje ovog Izvještaja sadržan je u odredbama člana 15 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("**Sl. list Crne Gore**", br. 51/08 od 22.08.2008, 40/10 od 22.07.2010, 34/11 od 12.07.2011), kojim je propisana dužnost organa lokalne uprave nadležnog za poslove uređenja prostora i izgradnje objekata da Skupštini lokalne samouprave jednom godišnje podnese Izvještaj o stanju uređenja prostora. Izvještaj sadrži: analizu sprovođenja planskih dokumenata, ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom, ocjenu zaštite prostora, podatke o izgrađenim objektima uključujući i objekte koji su izgrađeni suprotno zakonu, ocjenu o iskazanim potrebama korisnika prostora, kao i druge elemente od važnosti za prostor.

II POLITIKA UREĐENJA PROSTORA

Prema smjernicama i pretpostavkama za izradu prostornih planova opština i generalnih urbanističkih planova iz Prostornog plana Crne Gore do 2020. godine, Glavni grad Podgorica pripada razvojnoj zoni središnjeg regiona i predstavlja prostor Zetske ravnice sjeverno od Skadarskog jezera, sa pripadajućim značajnim lokalnim centrima Tuzi i Golubovci. Definisane administrativne granice područja grada obuhvataju površinu od cca 144,100 ha.

Osnovni cilj efikasnog upravljanja prostorom podrazumjeva prije svega ustanovljavanje dugoročnog i kontinuiranog planiranja organizacije uređenja i korišćenja prostora u skladu sa lokalnim interesima, kako bi se obezbijedili tržišno orjentisan ekonomski razvoj, socijalna jednakost, zdravlje i bezbjednost, kulturni identitet i unapredjenje i zaštita životne sredine.

Pri donešenju odluka na ovom polju moraju se primjeniti političke smjernice prostornog razvoja EU koje se odnose na razvoj uravnoteženog i policentričnog urbanog sistema i novog odnosa urbana-ruralna sredina; obezbjeđenje jednakog pristupa infrastrukturi i znanju; održivi razvoj, racionalno upravljanje i zaštita prostora. Svakako bitan uslov je sagledavanje administrativnog statusa Glavnog grada, procesa pridruživanja koji je pred nama kao i nastojanjima ka poboljšanju kvaliteta prostora i standarda življenja.

Shodno tome, u sektoru uređenja prostora prihvaćen je zajednički pristup i zalaganje u definisanju dugoročnog razvoja društva zasnovanog na kreiranju modela primjenjivog i na nacionalnom i na lokalnom nivou, a koji obezbjeđuje implementaciju globalno prihvaćenih principa i standarda. Promovisanje ovako integralnog pristupa podrazumjeva stvaranje novih prostornih struktura i paralelno prestrukturiranje - reurbanizaciju postojećih uz primjenu principa racionalnog korišćenja resursa, stvaranjem preduslova za valorizacijom razvojnih potencijala i usmjeravanje ka ujednačenom prostornom razvoju.

Kako je opredijeljenje Glavnog grada održivi razvoj to ovdje treba imati u vidu pet

aspekata koji su posebno važni za održivi razvoj gradova i koji obuhvataju: kontrolu fizičkog širenja gradova; miješanje funkcija i socijalnih grupa; racionalno i ekonomično upravljanje urbanim resursima i ekosistemima; bolja dostupnost uz pomoć različitih vidova transporta koji ne samo da su efikasni već i ekološki neškodljivi i očuvanje i razvoj prirodnog i kulturnog nasleđa.

Upravo potreba za stvaranjem preduslova za racionalno i namjensko korišćenje prostora i definisanje položaja i pravaca razvoja Glavnog grada Podgorice u skladu sa principima i zahtjevima održivog razvoja, a imajući u vidu da su se važeća planska dokumenta, pokazala kao neodgovarajuća za savremene potrebe, Glavni grad je započeo izradu Prostorno urbanističkog plana (PUP). U tom smislu, održivo planiranje koje želimo promovisati kroz Prostorno – urbanistički plan podrazumjeva konzensus potreba za efikasnom privredom, zdravom životnom sredinom i humanim ljudskim odnosima.

III REALIZACIJA OBAVEZA I AKTIVNOSTI PO OSNOVU IZVJEŠTAJA ZA PRETHODNU GODINU

Izveštaj o stanju uređenja prostora za 2011. godinu, u predlogu mjera kao prioritetni zadatak prepoznao je rad na Prostorno - urbanističkom planu Glavnog grada i studijskim osnovama za ovaj dokument.

Shodno tome, Glavni grad je intenzivirao aktivnosti upravo na izradi PUP-a i studijskih osnova za taj dokument, pa je u tom cilju realizovano sljedeće:

- praćenje izrade Prostorno urbanističkog plana Glavnog grada Podgorice i Studijske osnove;
- organizovanje sastanaka Komisije za reviziju i verifikaciju sa obrađivačima PUP-a i Studijske osnove;
- blagovremeno slanje obrađivaču PUP-a zahtjeva zainteresovanih korisnika prostora;
- vršenje komunikacija između Komisije, obrađivača i drugih organa Glavnog grada Podgorice;
- obezbjeđenje Komisije i obrađivača materijalom i dokumentacijom koja je od značaja za izradu PUP-a i Studijske osnove;
- usvajanje Radnog projekta PUP-a, Prikaza i ocjene postojećeg stanja i Strategije prostornog razvoja
- usvajanje studija koje služe kao osnova za izradu PUP-a;
- praćenje revizije dokumenata Baznih studija i Prikaza i ocjene postojećeg stanja PUP-a i Strategije prostornog razvoja;
- pravovremno izvještavanje Koordinacionog odbora, tijela koje prati i koordinira aktivnostima izrade PUP-a i Studijske osnove;

Osnovni cilj izrade Prostorno urbanističkog plana Glavnog grada - Podgorice je utvrđivanje strategije razvoja zasnovanog na korišćenju prirodnih i stvorenih uslova uz održivi razvoj i očuvanje prirodnih vrijednosti, utvrđivanje politika, mjera i smjernica za implementaciju planskih rješenja, uspostavljanje pravila prostorne organizacije, korišćenja, zaštite i uređenja prostora, kao i uslova za izgradnju, usmjeravanje, unapređivanje i zaštitu prostora Glavnog grada. Racionalno korištenje prostora, zaštita životne sredine i razvoj putne mreže u cilju postizanja bolje integracije prostora i podsticanja privrednog, ekonomskog i saobraćajnog razvoja Crne Gore su osnovni pravci kojima teži Glavni grad Podgorica.

Pri tome Prostorno urbanistički plan treba da omogući ravnomjerniji teritorijalni razvoj, racionalnu organizaciju, rezervaciju i zaštitu prostora, unaprjeđenje kvaliteta življenja, povećanje dostupnosti disperzne mreže naselja, razvoj gradskih opština Tuzi i Golubovci kao sekundarnih centara, ravnomjerniji socioekonomski razvoj, a posebno razvoj ruralnog područja i obezbjeđenje uslova za uređenje i izgradnju prostora i naselja, promociju, aktiviranje i odgovorno upravljanje raspoloživim prirodnim i stvorenim resursima, životnom sredinom i kulturnim dobrima, zaštitu naselja i zemljišta od poplava, zaštitu podzemnih voda u regionu radi vodosnabdijevanja stanovništva, zaštitu od zemljotresa, zaštitu javnog interesa, područja i objekata od javnog interesa, identifikaciju i zaštitu javnih dobara i drugo.

Prostorno - urbanistički plan Glavnog grada Podgorice	U toku je izrada Nacrta PUP-a. Usvojena je Strategija prostornog razvoja	
Strategija socioekonomskog razvoja	U toku je izrada završnog dokumenta, očekuje se ubrzo usvajanje	
Bazna studija prostorno saobraćajnog razvoja užeg i šireg područja Glavnog grada Podgorice	U toku je izrada Završnog izvještaja, očekuje se ubrzo usvajanje	
Bazna studija zemljišne politike	Usvojena <i>Komisija verificovala na sastanku održanom 14.juna 2012 g.</i>	USVOJENA
Bazna studija životne sredine	Usvojena <i>Komisija verificovala na sastanku održanom 14.juna 2012 g.</i>	USVOJENA

Radi dodatnih proučavanja i stvaranja studijske osnove potrebne za izradu Prostorno urbanističkog plana, ugovorena je izrada Strategije socioekonomskog razvoja, Studije prostorno saobraćajnog razvoja užeg i šireg područja, Studije zemljišne politike i Studije zaštite životne sredine Glavnog grada - Podgorice. Do dana izrade ovog Izvještaja usvojene su Bazna studija zemljišne politike i Bazna studija životne sredine dok je izrada preostale dvije studije u finalnoj fazi. Važnu okolnost predstavlja i činjenica da su urađene dvije značajne studije - Studija razvoja gradskog i prigradskog saobraćaja i Studija razvoja elektroprenosne i distributivne mreže Glavnog grada do 2025. godine.

Navedeni ciljevi na poseban način obavezuju sve učesnike u izradi Prostorno urbanističkog plana, pred kojima se nalazi veoma kompleksan zadatak, imajući u vidu da je Prostorno urbanistički plan najvažniji planski dokument u hijerarhiji lokalnih planova, koji obuhvata cjelokupan prostor Glavnog grada - Podgorice kao administrativnog,

privrednog i saobraćajnog centra Crne Gore. Prostorno urbanistički plan je osnovni razvojni dokument Glavnog grada za period do 2025. godine, koji izazovima u narednom periodu mora odgovoriti svojim kvalitetom, pri čemu kvalitet ni u kom slučaju ne smije biti umanjen zarad nastojanja da se do ovog planskog dokumenta dođe u nešto kraćem roku. Obradivač Prostorno urbanističkog plana, konzorcijum u sastavu "Urbi Montenegro" d.o.o. iz Podgorice, Urbanistični inštitut Republike Slovenije iz Ljubljane, "Geateh" d.o.o. iz Ljubljane i "Winsoft" d.o.o. iz Podgorice, do sada je realizovao prikupljanje i konsolidovanje postojeće planske dokumentacije, prikupljanje, obradu i analizu katastarskih podloga i druge raspoložive dokumentacije, izvršena je analiza sa ocjenom.

Usvojen je, takođe, i dokument Strategije prostornog razvoja kojim su data varijantna scenarija razvoja Glavnog grada. *U toku je izrada Nacrta plana.*

Utvrđivanje Nacrta PUP-a i javna rasprava planira za januar 2013 godine a usvajanje PUP-a je predviđeno za prvu polovinu 2013 godine.

Važno je naglasiti da je u međuvremenu završen popis stanovništva koji je rađen za potrebe države, iz kojeg će se dobiti svi nužno potrebni podaci koji su od značaja za Strategiju socioekonomskog razvoja, a samim tim i za Prostorno urbanistički plan. Takođe je od značaja i rad na izradi Detaljnog prostornog plana "Jadransko jonski autoput" kao i odgovarajuće aktivnosti na izradi planske dokumentacije za eventualnu izgradnju četiri hidroelektrane na Morači, od kojih su tri na teritoriji Glavnog grada.

Poseban značaj za razvoj Glavnog grada, a samim tim i uticaj na izradu Prostorno urbanističkog plana ima usvojeni koridor autoputa Bar - Boljare - obilaznica oko Podgorice, u dužini od 12,2 km, obzirom da se u tom dijelu koridori dva autoputa poklapaju. Definisani koridor u širini od 2 km od bitnog je uticaja za razvoj Glavnog grada i isti je zbog toga već sada predmetom temeljnog preispitivanja. S tim u vezi, već duže vrijeme ukazujemo na niz problema sa kojima se od usvajanja Detaljnog prostornog plana Bar – Boljari, suočava Glavni grad. Širina koridora od 2,0 km, utvrđena bez prethodne analize od strane obradivača Plana, predstavlja veliko ograničenje za Podgoricu jer zahvata zone više detaljnih urbanističkih planova i urbanističkih projekata u ukupnoj površini od 70,25km², odnosno 12,92% područja Generalnog urbanističkog plana Podgorice.

Zaustavljena realizacija ovih planova od 2008. godine, uticala je i dalje utiče, ne samo na otežan razvoj navedenog područja, već onemogućava realizaciju primarnih infrastrukturnih objekata od značaja, za Glavni grad i državu. Kao najbitnije pominjemo realizaciju elektroenergetskih objekata naponskog nivoa 110 kV (proširenje TSPG4 i izgradnja TSPG6) kao i potreba da se uz elektroenergetske kablove predvidi polaganje kablova za prenos informacija koji bi omogućili daljinsko upravljanje, kao i rješavanje hidrotehničkih instalacija na širem prostoru grada jer se sabirna kanalizaciona mreža može staviti u funkciju tek nakon izgradnje budućeg gradskog kolektora, gdje je bitno vrijeme izgradnje usaglasiti sa planiranim privođenjem prostora nameni.

Granice koridora DPP auto – puta Bar Boljare potrebno je što prije korigovati, jer

eventualno usvajanje Prostornog urbanističkog plana Podgorice, bez prethodnog suženja koridora, može imati nesagledive posljedice za Glavni grad i državu, i to na duži vremenski period. Tokom izrade Detaljnog prostornog plana Jadransko – Jonski autoput, Glavni grad je zahtjevao stručnu i detaljnu analizu koridora na području Glavnog grada i ujedno iskazao spremnost za aktivno učešće i pomoć pri daljoj izradi ovog plana.

Kako su od strane obrađivača, u Izvještaju o predlogu koridora Jadransko – jonskog autoputa na teritoriji Glavnog grada Podgorice, razmatrani saobraćajno – tehnički elementi trase auto-puta i kako je nesporno utvrđeno da korekcija granica koridora neće uticati na stručnu i kvalitetnu izradu projekta, a potom izgradnju i eksploataciju autoputa, mišljenja smo da predloženi nacrt Detaljnog prostornog plana za Jadransko - jonski autoput, može na veoma dobar način poslužiti kao osnova za unapređenje lokalnih i regionalnih interesa.

Kao znatne prednosti Detaljnog prostornog plana za Jadransko - jonski autoput, u odnosu na Detaljni prostorni plan Bar – Boljari, osim korekcija granica koridora, uočili smo i mogućnosti za projektovanje petlje na Strganici, umjesto petlje na Smokovcu. Projektovanjem petlje na Strganici izbjegava se izgradnja tunela Gradiška (l=1103 m), Velji vrh (l=1104 m) i Suka (l=717 m), autoput bi prolazio preko stabilnih terena bez klizišta i odrona, a sama izgradnja bi bila neuporedivo lakša jer ne bi imala uticaja na postojeći Magistralni put M2 na kojem bi se, u slučaju petlje na Smokovcu, saobraćaj morao često obustavljati. Isto bi dovelo do dužeg trajanja ionako zahtjevnih radova na tunelima, što bi naravno imalo uticaja i na ekonomski aspekt realizacije. Dalje, sama činjenica da je područje Strganice brdima odvojeno od gradskog područja, a da je nasuprot tome naselje Smokovac otvoreno prema gradu i izloženo dominantnim sjeverno – istočnim vjetrovima, s ekološkog aspekta ima izuzetan i nemjerljiv značaj koji se ogleda u smanjenju negativnih uticaja na grad i okolinu tokom izgradnje i eksploatacije autoputa. Područje Smokovca, koje je za razliku od Strganice naseljeno, predstavlja zemljište velike vrijednosti koje bi se moglo optimalno koristiti u skladu sa prirodno - ekološkim svojstvima i potencijalima dok se na području Strganice nalazi uglavnom neobrađivo zemljište manje vrijednosti, što bi dovelo do toga da konačni troškovi eksproprijacije budu znatno manji. Pri tome smo mišljenja da na osnovu smjernica Prostornog plana Crne Gore, gdje je, u poglavlju "Koncept razvoja putne mreže", navedeno da dionica autoputa Beograd - Južni Jadran – kroz Crnu Goru: Boljare - Andrijevića - Mateševo – Bratonožići – zapadna obilaznica Podgorice – tunel Sozina – Bar, predstavlja predloženi koridor autoputa (bez navođenja petlji), nema planskih smetnji za izmještanje petlje sa Smokovca na Strganicu.

Nadamo se da će nadležni organi uprave cijeniti nastojanja Glavnog grada da se učini pomak u definisanju konačne trase auto – puta, detaljno razmotriti navedenu problematiku i nastaviti aktivnosti kako bi se u što kraćem roku izvršilo suženje koridora i izmještanje petlje na lokaciju Strganica i time podstakla racionalna organizacija i uređenje prostora u cilju dugoročnog saobraćajnog, ekonomskog i socijalnog razvoja Crne Gore. Pri tome će dodatna obaveza obrađivača PUP-a nesumnjivo biti analiza varijantnih rješenja te predlog generalnog rješenja prepleta dva autoputa na teritoriji Glavnog grada – Podgorice.

Naredne faze rada na izradi Prostorno urbanističkog plana biće predmetom interesovanja javnosti, pa tako i medija, kroz ankete, odgovarajuće radionice, kao i

definisanja strateških pitanja koja nisu posledica zakonom definisanih obaveznih procedura, već potrebe da u komunikaciji sa javnošću dobijemo optimalna rješenja.

U okviru poslova na praćenju izrade i donošenja prostorno planske dokumentacije u toku 2012. godine donešene su odluke o izradi 10 planskih dokumenta, uglavnom izmjene i dopune već postojećih planova. U istom periodu donešene su odluke o utvrđivanju nacrtu 17 planskih dokumenata, te odluke o utvrđivanju predloga 30 planskih dokumenata.

Shodno, Zakonom preciziranoj obavezi završavanja planske dokumentacije koja je započeta po starim Zakonima, realizovane su aktivnosti na ubrzanju izrade i donošenja ovih planova. Na novim izmjenama planova gotovo da nije rađeno jer je akcenat stavljen na Prostorno urbanistički plan, koji će uspostaviti sadržajno, funkcionalno i urbanistički održiva nova rješenja.

U skladu sa zakonskim obavezama, u postupku izrade Izmjena i dopuna postojećih planova ili izrade novih planova, sprovedena je procedura objave Odluka o izradi planova sa Programskim zadatkom u najmanje jednom štampanom mediju i objavljeni podaci na sajtu Glavnog grada - Podgorica. Takođe u okviru pripremnih poslova, a shodno Zakonu o procjeni uticaja na životnu sredinu pripremane su odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu na koje su pribavljena mišljenja kao i saglasnosti na izvještaje o strateškoj procjeni za urađena planska dokumenta. U 2012. godini doneseno je 4 odluke o izradi na osnovu primjene Zakona o strateškoj procjeni uticaja (SEA) prostornih planova na životnu sredinu.

Glavni grad je kroz učešće svojih predstavnika u radnim grupama za izmjenu važećeg Zakona o uređenju i izgradnji objekata i izradu Zakona o regularizaciji neformalnih objekata dao svoj doprinos usmjeravajući svoje prijedloge ka iznalaženju optimalnih rješenja u ovim oblastima koja će omogućiti efikasniju primjenu definisanih pravnih odredbi, kao i da se na što bolji način evidentiraju i uvedu u zakonske procedure svi graditelji bespravni objekata.

Sajt Sekretarijata za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine se redovno ažurira, kako bi svi zainteresovani korisnici prostora bili u mogućnosti da na ovaj način dođu do određenih podataka u vezi sa uređenjem prostora Glavnog grada –Podgorice.

I u ovoj godini aktivno je rađeno na komunalnom opremanju građevinskog zemljišta, kao jednom od uslova za blagovremenu i adekvatnu realizaciju planova, u cilju usmjeravanja gradnje na područja za koja je planovima predviđena.

Angažovanje i sprovedene mjere nadzora od strane Inspekcije zaštite prostora, doprinijele su smanjenju pojava bespravne gradnje na prostoru Glavnog grada.

1 ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

1.1 ORGANIZACIJA, KORIŠĆENJE I NAMJENA PROSTORA PO PLANSKIM DOKUMENTIMA - POKRIVENOST TERITORIJE PLANSKIM DOKUMENTIMA

Pod planiranjem prostora podrazumijeva se utvrđivanje namjene i korišćenja prostora donošenjem prostornih i urbanističkih planova kao i praćenje njihovog ostvarivanja. Glavni grad – Podgorica je kroz izradu planskih dokumenata detaljne razrade izvršio usklađivanje organizacije, korišćenja i namjena prostora definisanih ovim planskim dokumentima sa zadatom namjenom prostora iz planova višeg reda, kojim su dati podaci o pretežnoj namjeni i smjernice za detaljnu razradu.

Shodno tome, Grad je kroz usvojene planske dokumente realizovao koncept unaprijeđenja kvaliteta života definišući buduću namjenu prostora za stambeno poslovne komplekse, objekte školstva, zdravstva i socijalnog staranja, adekvatne infrastrukturne zahvate i dr.

Imajući u vidu značaj prostorno - planske dokumentacije Glavni grad je u toku 2012 godine nastavio postupak izrade planske dokumentacije započete u prethodnom periodu, shodno usvojenom Programu uređenja prostora za 2012 godinu. Za period od 11 mjeseci donešene su odluke kojim je usvojeno 28 planskih dokumenata i time stvorene urbanističke i pravne pretpostavke za realizaciju sadržaja kroz privodjenje prostora namjenama utvrđenih urbanističkim planovima.

Tabela 1: Važeći planovi detaljne razrade

Redn i broj	Vrsta plana	PLAN	God. donošenja	Procjena stepena realizacije (%)	Površina plana u ha
1.	DUP	„Zabjelo 6 “	1979.	93	28,85
2.	DUP	„Zabjelo 7 “	1979.	94	20,11
3.	DUP	„Dahna“	1982.	36	35,5
4.	DUP	„Vranići 1“	1988.	47	6,63
5.	DUP	„Zelenika “	1989.	91	18
6.	DUP	„Gornja Gorica 2 (Zona A I B)“	1989.	78	43,58
7.	DUP	„Masline“	1990.	92	45
8.	DUP	„Murtočina-Zlatica“	1990.	79	128,55
9.	DUP	Zabjelo Zelenika	1991.	48	49,7
10.	DUP	„Mauzolej partizanu Borcu na Gorici“	1991.	57	8,5
11.	DUP	„Konik - Vrela Ribnička“	1991.	97	112
12.	PUN	„Rogamsko Polje“	1992.	/	5,24
13.	PUN	„Plantaže“	1992.	/	15,30
14.	PUN	„Planinica“	1992.	/	13,44
15.	PUN	„Njive kod Rujele“	1992.	/	6,76
16.	DUP	„Kakaricka Gora“	1993.	58	132,3
17.	DUP	„Gornja Gorica 2 zona B - dio“	1994.	/	6,7
18.	DUP	„Agroindustrijska zona“	1994.	16	43,39
19.	DUP	„Drpe Mandića“	1995.	97	15,27

20.	DUP	„Gorica – Park šuma"	1995.	56	88
21.	DUP	„Zabjelo – Zelenika "	2001.	96	3,8
22.	DUP	„Poslovni centar –Kruševac – Zona A"	2001.	100	5,22
23.	DUP	„Gorica D"	2001.	3	5
24.	DUP	„Murtovina" (dio)	2002.	89	3
25.	UP	„Beglake – Zeta"	2003.	/	30,63
26.	UP	„Montefarm"	2003.	/	0,8
27.	UP	„Skladišta i servis -Cijevna"	2003.	39	56,55
28.	DUP	„Zabjelo – Tara "	2003.	89	8,93
29.	DUP	„Stambena zajednica VI- Kruševac"	2004.	60	34,77
30.	DUP	„Zabjelo 8 "	2004.	55	70,92
31.	DUP	„Zabjelo 9 "	2004.	40	12,03
32.	DUP	„Zagorič 1"	2004.	70	44,95
33.	DUP	„Poslovni centar–Kruševac Zona B"	2004.	39	8,69
34.	DUP	„RTV-Centralne djelatnosti"	2004.	86	6,7
35.	DUP	„RKZ na obali rijeke Morače" (sjeverni dio) -	2004.	100	8,6
36.	DUP	„Drač-Vatrogasni dom"	2004.	89	3,14
37.	DUP	„Pobrežje"	2004.	84	48
38.	DUP	„Blok 18 i 19"	2004.	91	13,35
39.	DUP	„Zabjelo B2 "	2004.	92	5,96
40.	DUP	„Zabjelo B1 "	2004.	26	19,6
41.	DUP	„Novo Groblje"	2004.	0	62,02
42.	UP	„Drpe Mandića - Zona B"	2004.	100	3,46
43.	UP	„Stara Varoš – dio zone A"	2004.	87	4,7
44.	UP	„Hemomont "	2004.	90	2,45
45.	DUP	„Drač"-za urbanu cjelinu Nova Varos 1.2	2005.	74	16,12
46.	DUP	„Tološi 1"	2005.	90	22,34
47.	DUP	„Stara Varoš-Blok 7"	2005.	93	8
48.	DUP	„Servisno-skladišna zona- Vatrogasni dom"	2005.	50	5,94
49.	DUP	„Gorica C"	2005.	69	21,62
50.	DUP	„Gornja Gorica 2-Zona B"-dio	2005.	67	6,92
51.	DUP	„Ibričevina"	2005.	90	34,76
52.	DUP	„Zagorič 3 i 4" (dio)	2005.	67	47,58
53.	DUP	„Zona centralnih djelatnosti Cetinjski put"	2005.	46	5,9
54.	DUP	„Čepurci"	2005.	88	35,36
55.	UP	„Sanitarna deponija sa reciklažnim centrom"	2005.	/	57,4
56.	UP	„Plavnica"	2005.	/	34,43
57.	DUP	„Nova Varoš"	2006.	98	43
58.	DUP	„Drač-Putnički terminal"	2006.	93	43,1
59.	DUP	„Donja Gorica"	2006.	49	492,77
60.	DUP	„Konik-Stari Aerodrom"	2006.	93	113,23
61.	DUP	„Zabjelo B" -	2006.	88	49,5
62.	DUP	„Momišići B"	2006.	79	55
63.	DUP	„Blok 35-36"	2006.	79	14.25
64.	DUP	„Konik – Sanacioni plan" (mali)	2006.	43	18,9
65.	DUP	„Naselje 1 Maj "	2006.	55	39,8
66.	DUP	„Tološi 2"	2007.	66	300

67.	DUP	„Momišići A“	2007.	72	63,9
68.	DUP	„Momišići A - Zona 2“	2007.	63	8,36
69.	DUP	„Momišići A - Zona 1“	2007.	67	3,72
70.	DUP	„Drač-Cvijetin brijeg“	2007.	71	13,7
71.	UP	„Servisno - skladišna zona sa ranžirnom stanicom“	2007.	0	151,26
72.	UP	„Kasarna Morača“	2007.	0	12,13
73.	UP	„Nova Varoš - Blok R“	2007.	100	1,63
74.	DUP	„Nova Varoš 2“	2008.	79	58,65
75.	DUP	"Industrijska zona KAP-a"	2008.	72	448.58
76.	UP	"Arheološki lokalitet – Zlatica"	2008.	85	3,1
77.	LSL	Za kat. par br. 8 KO Goljemadi	2008	/	1,04
78.	DUP	„Zagorič 3 i 4“ zona 2	2009.	84	65,61
79.	DUP	Golubovci – dio zone 2	2009.	/	0,45
80.	DUP	Servisno skladišna zona	2009.	69	54,83
81.	DUP	Spomen park Krusevac Zone A I E (DIO)	2009.	50	6,32
82.	DUP	Zagorič 1 dio zone A	2009.	63	15,51
83.	DUP	Pobrežje - zona G	2009.	82	6,10
84.	DUP	„Zabjelo - Ljubović“	2009.	46	21,24
85.	DUP	Pobrežje – dio zone A	2009.	78	0,60
86.	DUP	Industrijska zona A	2009.	0	212.95
87.	DUP	Servisno skladišna zona uz željezničku prugu Stari aerodrom	2009.	21	9.27
88.	DUP	Univerzitetski centar	2009.	27	41,7
89.	UP	Nova Varoš-Blok G	2009.	96	1,40
90.	UP	„Nova Varoš - Blok M“	2009.	94	1,55
91.	DUP	"Momišići C"	2009.	40	77,24
92.	DUP	"Blok V"	2009.	57	32,69
93.	DUP	"Prvoborac"	2010.	83	63.24
94.	UP	"Drač - Vatrogasni dom - Zona A"	2010.	/	1.1
95.	DUP	"Konik - Sanacioni plan"	2010.	20	76.04
96.	UP	"Marko Radović"	2010.	88	6.15
97.	UP	"Golubovci za kat. parcele 8813 i 8814/2 K.O. Golubovci"	2010.	/	0.8
98.	DUP	"Nova Varoš 2 - dio"	2010.	/	1.35
99.	UP	"Nova Varoš" – Blok A	2010.	/	1.60
100.	UP	"Nova Varoš" – Blok B	2010.	/	1,51
101.	UP	"Nova Varoš" – Blok T	2010.	/	1,58
102.	DUP	„Stambena zajednica VI Kruševac“ – zona 6	2010.	/	7,03
103.	UP	"Nova Varoš" – Blok F	2011.	/	1,68
104.	DUP	„Spomen park Kruševac“	2011.	53	16,67
105.	UP	„Srednja škola Golubovci“	2011.	/	4,75
106.	UP	»Golubovci Balijače«	2011.	/	0,64
107.	UP	»Nova varoš Blok H«	2011.	/	1,43
108.	DUP	»Blok 14«	2011.	43	9,86
109.	UP	»Klinički centar Crne Gore«	2011.	/	16,45
110.	LSL	»Trešnjica«	2011.	/	4,70
111.	UP	»Nova Varoš – Blok E«	2011.	/	1,52
112.	UP	»Nova varoš – Blok Y«	2011.	/	2,98
113.	DUP	»Momišići A dio zone 5«	2011.	/	3,74

114.	UP	»Stara varoš« - dio zone B	2011.	/	0,29
115.	DUP	»Gornja Gorica 1«	2011.	/	126,19
116.	DUP	»Zlatica B«	2011.	/	112,65
117.	DUP	»Zagorič 2«	2011.	/	42,55
118.	DUP	»Golubovci« - dio zone 1.4	2011.	/	4,80
119.	LSL	»Pijaca« - Tuzi	2011.	/	2,61
120.	DUP	"Konik, Stari Aerodrom, III faza"	2012	/	266,33
121.	UP	"Nova Varoš" - Blok D	2012	/	1,52
122.	UP	"Nova Varoš" - Blok P	2012	/	1,40
123.	UP	"Nova Varoš" - Blok S	2012	/	1,56
124.	UP	"Nova Varoš" - Blok C	2012	/	1,41
125.	UP	"Nova Varoš" - Blok N	2012	/	1,45
126.	UP	"Nova Varoš" - Blok O	2012	/	1,41
127.	DUP	"Momišići A, dio zone 1" - izmjene i dopune	2012	/	5,93
128.	DUP	"Golubovci centar"	2012	/	60,00
129.	DUP	„Konik, Vrela Ribnička II“	2012	/	13,30
130.	DUP	Radoje Dakić, izmjene i dopune	2012	/	40,37
131.	DUP	"Donja Gorica" - koridori Cetinskog puta i Južne obilaznice, izmjene i dopune	2012	/	Ukupna dužina trase 5.900 m
132.	DUP	"Industrijska zona KAP-a - koridor Južne obilaznice" izmjene i dopune	2012	/	Ukupna dužina trase 2.150 m
133.	LSL	"Mihinja"	2012	/	131,73
134.	LSL	Studija lokacije rezervoara Glavnog grada - Vršak	2012	/	4,28
135.	UP	"Stara Varoš"	2012	/	25,5
136.	DUP	"Novi grad 1 i 2"	2012	/	46,83
137.	DUP	"Pobrežje zona F"	2012	/	5,98
138.	UP	"KO Donji Milješ"	2012	/	1,35
139.	DUP	"Rekreativno kulturna zona na obali rijeke Morače- Južni dio"	2012	/	17,33

Tabela 2: Realizacija Programa uređenja prostora za 2012 godinu

IZRADA PLANSKE DOKUMENTACIJE	FAZA	NAPOMENA
DOKUMENTACIJA ČIJA JE IZRADA ZAPOČETA U PRETHODNOM PERIODU		
Prostorno - urbanistički plan Glavnog grada Podgorice	U toku je izrada Nacrta PUP-a	
Strategija socioekonomskog razvoja	U toku je izrada, očekuje se ubrzo usvajanje	
Bazna studija prostorno saobraćajnog razvoja užeg i šireg područja Glavnog grada Podgorice	U toku je izrada, očekuje se ubrzo usvajanje	
Bazna studija zemljišne politike	Usvojena <i>Komisija verificovala na sastanku održanom 14.juna 2012 g.</i>	USVOJENA
Bazna studija životne sredine	Usvojena <i>Komisija verificovala na sastanku održanom 14.juna 2012 g.</i>	USVOJENA
GUP "Konik, Stari Aerodorom, III faza"	Usvojen Odlukom broj <i>01-030/12-154 od 16.02.2012</i>	USVOJEN
DUP "Konik, Stari Aerodorom, III faza"	Usvojen odlukom broj <i>01-030/12-155 od 16.02.2012</i>	USVOJEN
UP "Nova Varoš" - Blokovi D,P,S,C,N,O	Usvojeni Odlukom broj <i>01-030/12-157-162 od 16.02.2012</i>	USVOJEN
Detaljni urbanistički plan "Golubovci - dio zone 1.4"	Usvojen odlukom broj <i>01-030/11-1323 od 1.12.2011</i>	USVOJEN
Urbanistički projekat "Stara Varoš" u Podgorici, izmjene i dopune	Usvojen odlukom broj <i>01-030/12-1050 od 20.07.2012</i>	USVOJEN
Urbanistički projekat "Duvanski kombinat"	Usvojen odlukom broj <i>01-030/12-1050 od 20.07.2012</i>	USVOJEN
Detaljni urbanistički plan "Rekreativno kulturna zona na obali rijeke Morače - sjeverni dio" - izmjene i dopune	U toku je izrada nacrta plana <i>Odluka o izradi 01-031/10-1561 od 16.03.2010</i>	
Detaljni urbanistički plan "Rekreativno kulturna zona na obali rijeke Morače - južni dio" - izmjene i dopune	Završena javna rasprava, slijedi izrada Predloga Plana	USVOJEN
Detaljni urbanistički plan "Momišići A, dio zone 1" - izmjene i dopune	Usvojen Odlukom broj <i>01-030/12-468 od 10.04.2012</i>	USVOJEN
Detaljni urbanistički plan "Konik, Stari aerodrom" - izmjene i dopune	Završena javna rasprava, slijedi izrada Predloga Plana	FAZA PREDLOGA PLANA OČEKUJEMO USVAJANJE NA DECEMBARSKOJ SKUPŠTINI
Detaljni urbanistički plan "Golubovci centar"	Usvojen Odlukom broj <i>01-030/12-1051 od 20.07.2012</i>	USVOJEN
Lokalna studija lokacije za prostor Veruše	Ugovorena izrada plana. Nije otpočela izrada Nacrta plana. <i>Odluka o izradi 01-031/10-2950 od 10.05.2010. godine.</i>	
GUP za prostor DUP-a „Konik, Vrela Ribnička II“	Usvojen odlukom broj <i>01-030/12-153 od 16.02.2012</i>	USVOJEN
DUP „Konik, Vrela Ribnička II“	Usvojen odlukom broj <i>01-030/12-156 od 16.02.2012</i>	USVOJEN
GUP za prostor UP-a „Duvanski kombinat“, izmjene i dopune	Usvojen Odlukom broj <i>01-030/12-156 od 16.02.2012. godine</i>	USVOJEN

GUP za prostor DUP-a "Momišići A, dio zone 1", izmjene i dopune	Usvojen odlukom broj 01-030/12-467 od 10.04.2012. godine	USVOJEN
DUP "Pobrežje, zona F" - izmjene i dopune	Završena javna rasprava, slijedi izrada Predloga Plana	USVOJEN
GUP za prostor DUP-a "Radoje Dakić", izmjene i dopune	Usvojen odlukom broj 01-030/12-1055 od 20.07.2012 godine	USVOJEN
DUP Radoje Dakić, izmjene i dopune	Usvojen Odlukom broj 01-030/12-1056 od 20.07.2012 godine	USVOJEN
GUP za prostor koridora Cetinjskog puta i Južne obilaznice, izmjene i dopune	Usvojen Odlukom broj 01-030/12-894 od 27.06. 2012. godine	USVOJEN
DUP "Donja Gorica" - koridori Cetinjskog puta i Južne obilaznice, izmjene i dopune	Usvojen Odlukom broj 01-030/12-896 od 27.06.2012. godine	USVOJEN
DUP "Industrijska zona KAP-a - koridor Južne obilaznice" izmjene i dopune	Usvojen Odlukom broj 01-030/12-895 od 27.06.2012. godine	USVOJEN
GUP za prostor DUP-a "Novi Grad 1 i 2", izmjene i dopune	Predlog Plana vraćen na korekcije od strane Ministarstva	USVOJEN
DUP "Novi Grad 1 i 2", izmjene i dopune	Predlog Plana vraćen na korekcije od strane Ministarstva	USVOJEN
PPO Podgorica za prostor Lokalne studije lokacije "Mihinja", izmjene i dopune	Usvojen Odlukom broj 01-030/12-1052 od 20.07.2012 godine	USVOJEN
Lokalna studija lokacije "Mihinja"	Usvojen odlukom broj 01-030/12-1053 od 20.07.2012 godine	USVOJEN
Studija lokacije rezervoara Glavnog grada - Vršak	Usvojen Odlukom broj 01-030/12-1054 od 20.07.2012 godine	USVOJEN
UP "Dinoša"	Nije izvršeno ugovaranje Odluka o izradi: 01-031/09-4335, 26.06.2009. godine	Nije izvršeno ugovaranje
DUP " Blok 5, dio"	Dostavljen Nacrt plana slijedi Ministarstvo - procedura Odluka o izradi 01-031/11-7093 16.12.2011. godine	FAZA NACRTA PLANA OČEKUJEMO USVAJANJE NA DECEMBARSKOJ SKUPŠTINI
DUP "Nova Varoš 2 - dio"	Dostavljen Nacrt plana slijedi Ministarstvo - procedura Odluka o izradi 01-031/11-7388, 29.12.2011. godine	FAZA NACRTA PLANA OČEKUJEMO USVAJANJE NA DECEMBARSKOJ SKUPŠTINI
UP "Kasarna Morača"	Pripremljena Odluka o izradi	Nije donešena Odluka
UP "Donji Milješ" (finansira podnosilac inicijative)	Završena javna rasprava, slijedi izrada Predloga Plana Odluka o izradi 01-031/11-7384 od 29.12.2011. godine	USVOJEN
Izmjene i dopune DUP-a "1. Maj - dio"	Prosljeđena Odluka o izradi Agenciji za izgradnju i razvoj Podgorice radi raspisivanja tendera i ustupanja izrade Odluka o izradi 01-031/12-3179 od 01.06.2012.godine	Nije izvršeno ugovaranje
UP "Zabjelo 9 - dio" (finansira podnosilac inicijative)	Nije donešena Odluka o izradi	Nije izvršeno ugovaranje
UP " Industrijska zona - dio planske zone 12.5" (finansira podnosilac inicijative)	Prosljeđena Odluka o izradi Agenciji za izgradnju i razvoj Podgorice radi raspisivanja tendera i ustupanja izrade Odluka o izradi 01-033/12-1585 od 31.05. 2012. godine	Nije izvršeno ugovaranje

URBANISTIČKA DOKUMENTACIJA PO POTREBI		
Izmjene i dopune DUP-a "RTV- Centralne djelatnosti"	Proslijeđena Odluka o izradi Agenciji za izgradnju i razvoj Podgorice radi raspisivanja tendera i ustupanja izrade <i>Odluka o izradi 01-031/12-4314 od 11.07.2012</i>	Nije izvršeno ugovaranje
Izmjene i dopune GUP-a za prostor UP-a "Drač - Nova Varoš dio)	Proslijeđena Odluka o izradi Agenciji za izgradnju i razvoj Podgorice radi raspisivanja tendera i ustupanja izrade <i>Odluka o izradi 01-031/12-3169 od 01.06.2012.godine</i>	Nije izvršeno ugovaranje
Izmjene i dopune UP-a "Drač - Nova Varoš dio)	Proslijeđena Odluka o izradi Agenciji za izgradnju i razvoj Podgorice radi raspisivanja tendera i ustupanja izrade <i>Odluka o izradi 01-031/12-3177 od 01.06.2012.godine</i>	Nije izvršeno ugovaranje
Izmjene i dopune DUP-a "Zagorič 1 - dio zone A"	Proslijeđena Odluka o izradi Agenciji za izgradnju i razvoj Podgorice radi raspisivanja tendera i ustupanja izrade <i>Odluka o izradi 01-031/12-4015 od 06.07.2012</i>	Nije izvršeno ugovaranje
Izmjene i dopune PPO-a - "Cijevna - planska jedinica 2.5"	Proslijeđena Odluka o izradi Agenciji za izgradnju i razvoj Podgorice radi raspisivanja tendera i ustupanja izrade <i>Odluka o izradi 01-031/12-3377 od 11.06.2012. godine</i>	Nije izvršeno ugovaranje
Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana "Golubovci" u Podgorici za prostor Lokalne studije lokacije "Cijevna - planska jedinica 2.5" u Podgorici	Proslijeđena Odluka o izradi Agenciji za izgradnju i razvoj Podgorice radi raspisivanja tendera i ustupanja izrade <i>Odluka o izradi 01-031/12-3376 od 11.06.2012. godine</i>	Nije izvršeno ugovaranje
Lokalna studija lokacije "Cijevna - planska jedinica 2.5"	Proslijeđena Odluka o izradi Agenciji za izgradnju i razvoj Podgorice radi raspisivanja tendera i ustupanja izrade <i>Odluka o izradi 01-031/12-3375 od 11.06.2012. godine</i>	Nije izvršeno ugovaranje

U cilju pravovremenog informisanja javnosti, shodno Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG", broj 51/08), redovno se ažurira objavljivanje planova, pa se svi planski dokumenti čija izrada je tekla po ovom zakonu objavljuju na sajtu Glavnog grada.

Tabela 3: Donešeni planovi u 2012 godini

	Planski dokument	Odluka o usvajanju
1	GUP "Konik, Stari Aerodrom, III faza"	01-030/12-154 od 16.02.2012
2	DUP "Konik, Stari Aerodrom, III faza"	01-030/12-155 od 16.02.2012
3	UP "Nova Varoš" - Blok D	01-030/12-157 od 16.02.2012
4	UP "Nova Varoš" - Blok P	01-030/12-158 od 16.02.2012
5	UP "Nova Varoš" - Blok S	01-030/12-159 od 16.02.2012
6	UP "Nova Varoš" - Blok C	01-030/12-162 od 16.02.2012
7	UP "Nova Varoš" – Blok N	01-030/12-160 od 16.02.2012
8	UP "Nova Varoš" – Blok O	01-030/12-161 od 16.02.2012
9	Detaljni urbanistički plan "Momišići A, dio zone 1" – izmjene i dopune	01-030/12-468 od 10.04.2012
10	Detaljni urbanistički plan "Golubovci centar"	01-030/12-1051 od 20.07.2012
11	GUP za prostor DUP-a „Konik, Vrela Ribnička II"	01-030/12-153 od 16.02.2012
12	DUP „Konik, Vrela Ribnička II"	01-030/12-156 od 16.02.2012
13	GUP za prostor UP-a „Duvanski kombinat", izmjene i dopune	01-030/12-156 od 16.02.2012.
14	GUP za prostor DUP-a "Momišići A, dio zone 1", izmjene i dopune	01-030/12-467 od 10.04.2012.
15	GUP za prostor DUP-a "Radoje Dakić", izmjene i dopune	01-030/12-1055 od 20.07.2012
16	DUP Radoje Dakić, izmjene i dopune	01-030/12-1056 od 20.07.2012
17	GUP za prostor koridora Cetinjskog puta i Južne obilaznice, izmjene i dopune	01-030/12-894 od 27.06. 2012.
18	DUP "Donja Gorica" - koridori Cetinjskog puta i Južne obilaznice, izmjene i dopune	01-030/12-896 od 27.06.2012.
19	DUP "Industrijska zona KAP-a - koridor Južne obilaznice" izmjene i dopune	01-030/12-895 od 27.06.2012.
20	PPO Podgorica za prostor Lokalne studije lokacije "Mihinja", izmjene i dopune	01-030/12-1052 od 20.07.2012
21	Lokalna studija lokacije "Mihinja"	01-030/12-1053 od 20.07.2012
22	Studija lokacije rezervoara Glavnog grada - Vršak	01-030/12-1054 od 20.07.2012
23	Urbanistički projekat "Stara Varoš" u Podgorici, izmjene i dopune	01-030/12-1050 od 20.07.2012
24	GUP za prostor DUP-a "Novi grad 1 i 2"	01-030/12-1440 od 29.11.2012
25	DUP "Novi grad 1 i 2"	01-030/12-1441 od 29.11.2012
26	DUP "Pobrežje zona F"	01-030/12-1442 od 29.11.2012
27	UP "KO Donji Milješ"	01-030/12-1444 od 29.11.2012
28	DUP "Rekreativno kulturna zona uz obalu rijeke Morače" – južni dio	01-030/12-1443 od 29.11.2012

U ovoj godini nije bilo većih izmjena i dopuna planske dokumentacije višeg reda, osim oni čija je izrada odmakla i prije ustupanja izrade PUP-a i stupanja na snagu novog Zakona iz 2008 god.

Kroz realizaciju usvojene planske dokumentacije, unošenjem novih savremenih urbanističkih rješenja, Glavni grad će dobiti izgled dostojan glavnom gradu jedne evropske države. Naime, stvaraju se mogućnosti za realizaciju više sadržaja na cjelokupnom prostoru grada pa su se između ostalog: planom "Konik – Stari Aerodrom – faza III", stvorile mogućnosti za izgradnjom: glavnog gradskog stadiona kao i izgradnju pomoćnog stadiona; izgradnja

trgovačkog centra, tržnice, hotela, srednje i osnovne škole, vrtića, doma zdravlja, kolektivnih zgrada i blokova i objekata tipa vila, uređenja parkova i šuma, biciklističke staze i sl; u blokovima UP "Nova Varoš"-Mirkova Varoš, stvoreni su uslovi za bolju valorizaciju prostora za izgradnju garaža; na prostoru Gradske opštine Golubovci urađen je prvi put plan detaljne razrade, čime se stvorila pretpostavka za planski razvoj ove gradske opštine u površini od 132 ha; usvajanjem plana za prostor "Duvanski kombinat", stvoreni su uslovi za realizaciju planskih rješenja ovog kompleksa sa različitim sadržajima i po preporukama GUP-a još iz 1990.godine o potrebi izmještanja industrije iz centralnih zona grada; Takođe, za prostor bivšeg "Radoja Dakića" odrađene su izmjene Plana i cilju planiranja raličitih sadržaja kao i izgradnju škole i vrtića, doma zdravlja i dr. Kroz izmjene planske dokumentacije u ovom periodu stvoreni su planski uslovi za izgradnju saobraćajnice "južne obilaznice" od Komanskog mosta, preko Gornje i Donje Gorice, izgradnju mosta na Morači i spajanje obilaznice sa Bulevarom prema aerodromu Golubovci; U ovoj godini usvojena jue studija lokacije za izgradnju rezervoara "Vršak" kapaciteta 20.000 m³ vode na nadmorskoj visini od 96 mnv, čime se stvaraju uslovi za dugoročno i efikasnije rješavanje vodosnabdijevanja; Pored navedenih planskih dokumenata u prethodnom periodu odrađene su i izvojene izmjene i dopune za prostor Stare Varoši kao jedne od značajnih gradskih zona. Time su stvorene planske pretpostavke za ostvarivanje kvalitetnih uslova na ovom prostoru odnosno očuvanje i revitalizaciju objekata. Takođe važno je istaći da novom odlukom od decembra 2011. godine, građani ove zone plaćaće komunalni doprinos samo u iznosu od 25% predviđenog iznosa za ovu zonu za stanovanje a 10% samo za poslovanje, čime se afirmiše revitalizacija zone Stare Varoši i starih zanata.

Pored usvojene planske dokumentacije, u 2012. godini, u skladu sa planiranim sadržajima Programa za ovu godinu, praćena je i izrada planske dokumentacije čije se donošenje prenosi u 2013 godinu.

Zakon je utvrdio načelo da svako ima pravo da bude obaviješten o poslovima uređenja prostora i izgradnje objekata, da daje inicijative, mišljenja, ili na drugi način učestvuje u poslovima vezanim za uređenje prostora ili izgradnju objekata. Ovo načelo se sprovodi kroz Izvještaj o stanju uređenja prostora, Program uređenja prostora, kao i Zakonom propisan način i postupak izrade i donošenja planskih dokumenata.

S tim u vezi,donešene su 10 odluka o izradi planskih dokumenata koje su objavljene na sajtu Glavnog grada, u „Službenom listu CG“ i dnevnim novinama Pobjeda.

Tabela 4: Donijete Odluke o izradi u 2012 godini

	Planski dokument	Odluka o izradi
1	Izmjene i dopune DUP-a "RTV- Centralne djelatnosti"	01-031/12-4314 od 11.07.2012. godine
2	Izmjene i dopune GUP-a za prostor UP-a "Drač - Nova Varoš dio)	01-031/12-3169 od 01.06.2012.godine
3	Izmjene i dopune UP-a "Drač - Nova Varoš dio)	01-031/12-3177 od 01.06.2012.godine
4	Izmjene i dopune DUP-a "Zagorič 1 - dio zone A"	01-031/12-4015 od 06.07.2012. godine
5	Izmjene i dopune PPO-a - "Cijevna – planska jedinica 2.5"	01-031/12-3377 od 11.06.2012. godine
6	Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana "Golubovci" u Podgorici za prostor Lokalne studije lokacije "Cijevna - planska jedinica 2.5" u Podgorici	01-031/12-3376 od 11.06.2012. godine
7	Lokalna studija lokacije "Cijevna - planska jedinica 2.5"	01-031/12-3375 od 11.06.2012. godine
8	Izmjene i dopune DUP-a "1. Maj - dio"	01-031/12-3179 od 01.06.2012.godine
9	Izmjene i dopune GUP-a za prostor DUP-a "1. Maj - dio"	01-031/12-3178 od 01.06.2012.godine
10	UP " Industrijska zona - dio planske zone 12.5"	01-033/12-1585 od 31.05. 2012. godine

1.2. UČEŠĆE JAVNOSTI PRI IZRADI PLANSKIH DOKUMENATA

Zakon je utvrdio načelo, da svako ima pravo da bude obaviješten o poslovima uređenja prostora i izgradnje objekata, da daje inicijative, mišljenja, ili na drugi način učestvuje u poslovima vezanim za uređenje prostora ili izgradnju objekata. Ono se sprovodi kroz Izvještaj o stanju uređenja prostora, Program uređenja prostora, način i postupak izrade i donošenja planskih dokumenata, S tim u vezi, odluke o izradi planskih dokumenata objavljuju se na sajtu Glavnog grada, u „Službenom listu“ i dnevnim novinama.

Značajno je istaći da se kroz ankete i intervjue, koje se sprovode na terenu, Obradivaču dostavlja veliki broj zahtjeva i prijedloga građana za definisanje planskih rješenja u skladu sa njihovim potrebama i interesima. Inicijative građana i drugih zainteresovanih, koje imaju podršku u planovima višeg reda, se podržavaju i prihvataju, naročito kada se radi o promjenama u cilju ispunjavanja prethodnih smjernica.

O nacrtima planskih dokumenata sprovodi se javna rasprava u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima.

U cilju uključivanja javnosti u proces planiranja i potrebe da se učini efikasnijom u početnoj fazi, što podrazumijeva prikupljanje potreba lokalnog stanovništva, u prethodnom periodu je održana radionica na temu izrada plana za područje Stare Varoši. Ona je imala za cilj informisanje građana nakon sprovedene ankete, a prije javne rasprave Nacrta, a takođe je sproveden postupak anketiranja građana za potrebe izrade PUP-a Glavnog Grada.

Treba naglasiti da programi koji se odnose na uređivanje građevinskog zemljišta takođe prolaze postupak javne rasprave do konačnog usvajanja, te je to način za iniciranje i učešće javnosti u sprovođenju planske dokumentacije.

Tabela 5: Utvrđeni Nacrti u 2012 godini

<i>PLANSKI DOKUMENT</i>	<i>ODLUKA I BROJ</i>	<i>OBRADJIVAČ</i>	<i>BROJ PRIMJEDBI</i>	<i>POVRSINA ZAHVATA</i>
GUP "Konik, Stari Aerodrom, III faza"	Odluka o utvrđivanju Nacrta broj 01-031/11-7377 od 29.12.2011	Tehnoekonomski inženjering	1 primjedba	266,33
DUP "Konik, Stari Aerodrom, III faza"	Odluka o utvrđivanju Nacrta broj 01-031/11-7378 od 29.12.2011	Tehnoekonomski inženjering	1 primjedba	266,33
Urbanistički projekat "Duvanski kombinat"	Odluka o utvrđivanju Nacrta broj 01-031/12-3763 od 27.06.2012	Urbanprojekt Čačak	1 primjedba	5,67
Detaljni urbanistički plan "Rekreativno kulturna zona na obali rijeke Morače - južni dio" - izmjene i dopune	Odluka o utvrđivanju Nacrta broj 01-031/12-5872 od 25.09.2012 godine	Inkoplan	U toku javna rasprava	17,33
Detaljni urbanistički plan "Konik, Stari aerodrom" - izmjene i dopune	Odluka o utvrđivanju Nacrta broj 01-031/12-5265 od 05.09.2012 godine	Republički zavod za urbanizam i projektovanje	43 primjedbe	113,23
Detaljni urbanistički plan "Golubovci centar"	Odluka o utvrđivanju Nacrta broj 01-031/12-2709 od 11.05.2012 godine	Republički zavod za urbanizam i projektovanje	37 primjedbi	60,00
DUP "Pobrežje, zona F" - izmjene i dopune	Odluka o utvrđivanju Nacrta broj 01-031/12-5874 od 25.09.2012 godine	Republički zavod za urbanizam i projektovanje	U toku javna rasprava	5,98
GUP za prostor DUP-a "Radoje Dakić", izmjene i dopune	Odluka o utvrđivanju Nacrta broj 01-031/12-3761 od 27.06.2012 godine	Winsoft	6 primjedbi	40,37
DUP Radoje Dakić, izmjene i dopune	Odluka o utvrđivanju Nacrta broj 01-031/12-3762 od 27.06.2012 godine	Winsoft	6 primjedbi	40,37
GUP za prostor koridora Cetinjskog puta i Južne obilaznice, izmjene i dopune	Odluka o utvrđivanju Nacrta broj 01-031/12-2706 od 11.05.2012 godine	Arhitektonski atelje	61 primjedba	Ukupna dužina trase 10.250m
DUP "Donja Gorica" - koridori Cetinjskog puta i Južne obilaznice, izmjene i dopune	Odluka o utvrđivanju Nacrta broj 01-031/12-2707 od 11.05.2012 godine	Arhitektonski atelje	61 primjedba	Ukupna dužina trase 5.900m
DUP "Industrijska zona KAP-a - koridor Južne obilaznice" izmjene i dopune	Odluka o utvrđivanju Nacrta broj 01-031/12-2707 od 11.05.2012 godine	Arhitektonski atelje	61 primjedba	Ukupna dužina trase 2.150
GUP za prostor DUP-a "Novi Grad 1 i 2", izmjene i dopune	Odluka o utvrđivanju Nacrta broj 01-031/12-	Arhient		46,83

	4558 od 31.07.2012 godine			
DUP "Novi Grad 1 i 2", izmjene i dopune	Odluka o utvrđivanju Nacrta broj 01-031/12-4557 od 31.07.2012 godine	Arhient	15 primjedbi	46,83
PPO Podgorica za prostor Lokalne studije lokacije "Mihinja", izmjene i dopune	Odluka o utvrđivanju Nacrta broj 01-031/12-3564 od 19.06.2012 godine	Arhitektonski atelje	8 primjedbi	131,73
Lokalna studija lokacije "Mihinja"	Odluka o utvrđivanju Nacrta broj 01-031/12-3565 od 19.06.2012 godine	Arhitektonski atelje	8 primjedbi	131,73
UP "Donji Milješ" (finansira podnosilac inicijative)	Odluka o utvrđivanju Nacrta broj 01-031/12-5873 od 25.09.2012 godine	Republički zavod za urbanizam i projektovanje	/	1,35

Takođe je rađeno na izradi i ocjeni Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu za planove za koje je odluka donijeta u 2010. odnosno 2011. godini i to za:

Broj	Saglasnost	Odluka	Status
1.	DUP "Konik – Stari Aerodrom" <i>Izmjene i dopune</i>	2010.	Saglasnost
2.	DUP "Rekreativno kulturna zona uz obalu rijeke Morače (sjeverni dio)" <i>Izmjene i dopune</i>	2010.	Izrada u toku
3.	DUP "Rekreativno kulturna zona uz obalu rijeke Morače (južni dio)" <i>Izmjene i dopune</i>	2010.	Saglasnost
4.	DUP "Golubovci centar"	2010.	Saglasnost
5.	LSL za prostor Veruše	2010.	Izrada u toku
6.	GUP za prostor DUP-a „Konik Vrela Ribnička II“ <i>Izmjene i dopune</i>	2011.	Saglasnost
7.	GUP za prostor DUP-a „Radoje Dakić“ <i>Izmjene i dopune</i>	2011.	Saglasnost
8.	GUP za prostor DUP-a „Momišići A-dio zone 1“ <i>Izmjene i dopune</i>	2011.	Saglasnost
9.	GUP za prostor koridora Cetinjskog puta i Južne obilaznice <i>Izmjene i dopune</i>	2011.	Saglasnost
10.	GUP za prostor DUP-a „Novi grad 1 i 2“ <i>Izmjene i dopune</i>	2011.	Saglasnost
11.	PPO za prostor LSL „Mihinje“ <i>Izmjene i dopune</i>	2011.	Saglasnost

- Tokom 2012 g. donešene su 4 odluke shodno primjeni Zakona o strateškoj procjeni uticaja (SEA) prostornih planova na životnu sredinu i to za sledeće planove:

Izmjene i dopune GUP-a za prostor UP-a "Drač - Nova Varoš dio)
Izmjene i dopune PPO-a - "Cijevna - planska jedinica 2.5"
Izmjene i dopune GUP-a za prostor DUP-a "1. Maj - dio"
UP " Industrijska zona - dio planske zone 12.5"

1.3. TEHNIČKA DOKUMENTACIJA

Izradi tehničke dokumentacije kao pripreme za komunalno opremanje dato je značajno mjesto. Tokom 2012. godine završeni su sljedeći projekti:

DUP, GUP, PPO	izrada tehničke dokumentacije završena
DUP " Donja Gorica"	Glavni projekat saobraćajnica u podzoni 2.2.3. /investitori: u.p. 2/1882, 2/1947, 2/1954, 2/1955, dužina ulica cca 560,00m ;Glavni projekat saobraćajnica u podzoni 3.2.2. /investitori: u.p. 3/496, 3/499, 3/508, 3/516, dužina ulice cca 1040,00 m; Glavni projekat saobraćajnice za potrebe investitora /investitori: u.p.2/2530, 3/145, 2/1659, 2/1413, 2/1452, 2/1446, 2/1674, 2/172, 2/2329, 2/255, 3/218, 2/80, 2/1750, 3/368/ Glavni projekat saobraćajnica između zona 2.1.2. i 2.1.4., urb.parcele broj 2/200, 2/255, 2/1168, 2/1583, 2/1636,
DUP" Radoje Dakić"	Glavni projekat saobraćajnice radnog naziva "Nova6"
DUP " Nova Varoš "	Izrada Idejnog i Glavnog projekta pješačkog platoa i uređenja terena oko urbanističkih parcela broj 40a, 40b i 41
DUP " Nova Varoš 2"	Glavni projekat saobraćajnice za potrebe opremanja urbanističkih parcela broj 40a i 40b
DUP" Servisno skladišna zona uz želj.prugu - Stari Aerodrom"	Glavni projekat opremanja lokacija(investitor na u.p. 1)
DUP" Zabjelo 8"	Glavni projekat saobraćajnice definisanekoordinatamatačka 261,87,153i55,D UP"Zabjelo8"/investitori:u.p.306,307,308,u.p.312,u.p.314. / dužina cca 312 m; Glavni projekat saobraćajnice za potrebe opremanja lokacija investitora na u.p. 23, 338, 339, 340 i 346
DUP" Drač- Nova Varoš"	Glavni projekat saobraćajnice koja predstavlja veza Ulice Ivana Crnojevića i mosta na miniobilaznici
DUP " Gornja Gorica"	Glavni projekat rekonstrukcije magistralnog puta M-18, od Ulice Branka Deletića do Komanskog mosta
DUP " Servisno skl. Zona"	Glavni projekat saobraćajnice za potrebe investitora na u.p.6, blok 2; u.p.14, blok 4

DUP" Tološi 2"	Glavni projekat puta za Marezu od kružnog toka do mosta
DUP " Momišići A"	Glavni projekat saobraćajnice u zahvatu DUP-a "Momišići A" (od Vezirovog mosta iza "Ars Medike")
PPO Podgorica	Glavni projekat snabdijevanja vodom srednjeg platoa Kuča
	Idejni i Glavni projekat potpornih konstrukcija za saobraćajnice od skretanja za Malo Brdo do skretanja za Rogame
	Idejno rješenje kolektora fekalne kanalizacije za novi uređaj za prečišćavanje
	Glavni projekat rekonstrukcije starog puta za Danilovgrad na dionici od raskrsnice za Malo Brdo do raskrsnice sa starim putem za Pipere(Rogami)
Više DUP-ova	Izrada elaborata o usklađenosti jugozapadne obilaznice sa dvostrukim 110 kV dalekovodom za Kombinat aluminijuma
	Glavni projekat kružnog toka na Bulevaru V Proleterske

Tehnička dokumentacija čija je izrada započeta 2012.godine i još uvijek je u toku

DUP, GUP, PPO	izrada tehničke dokumentacije	U TOKU
DUP"Zagorič"	Glavni projekat saobraćajnice Bratonožičke (uz prugu, od Ul.Piperske do Ul.Nikole Tesle)	
DUP" Zabjelo 8"	Glavni projekat saobraćajnice definisane koordinatama tačaka 214.,70,249,211,7,6 I 8 I saobraćajnice definisane koordinatama tačaka 70', 70 I 69, DUP "Zabjelo8" (u.p.398,399/ dužina cca 255 m sa krakom za investitre na u.p. 396 i 397)	
DUP "Donja Gorica"	Glavni projekat saobraćajnica u podzoni 3.3.2. /investitori: u.p. 3/556, dužina ulica cca 380 m;	
DUP " Zabjelo -Ljubović"	Glavni projekat saobraćajnica /investitori: u.p.2 blok 10, u.p.2 i 11, blok 7; Glavni projekat saobraćajnice za potrebe investitora u.p.7 i u.p.9, blok 15,dužine 215,0 m	
DUP" Drač - Nova Varoš 1.2"	Idejno rješenje i Glavni projekat rekonstrukcije Kapadžića mosta	
DUP " Prvoborac"	Glavni projekat saobraćajnice radnog naziva ulica "Nova 4", "Nova 5" I prilazi broj 22, 23, 24, 25 I 26 I 27 I rekonstrukcija ulice "8 jula"	
	Glavni projekat dijela saobraćajnice radnog naziva ulica "Nova 12" u zoni 01, 02 i 06	

	Glavni projekat dijela saobraćajnice radnog naziva ulica "Nova1" I "Nova 2" i prilaza 1
	Glavni projekat dijela saobraćajnica radnog naziva ulica "Nova 12", "Nova 15", "Nova 14" i prilaz 29
	Glavni projekat dijela saobraćajnica radnog naziva ulica "Nova 13" i dijela ulice "Nova 14" i prilaz 28
DUP " Čepurci"	Glavni projekat dijela saobraćajnice "Nova 2" od raskrsnice sa Ulicom "Nova 5" do raskrsnice sa Ulicom Crnogorskih serdara
DUP" Servisno skladišna zona "	Glavni projekat opremanja urbanističke parcele broj 48, blok 14 u zahvatu DUP-a "Servisno skladišna zona", dužina 270 m
DUP" Nova Varoš 2"	Glavni projekat rekonstrukcije dijela Beogradske ulice, od kružnog toka na raskrsnici sa Ulicom 19.decembar u dužini od 200 m
PPO Podgorica	Glavni projekat rekonstrukcije puta Podgorica-Tuzi, od Bulevara Josipa Broza Tita do mosta na Cijevni
	Glavni projekat rekonstrukcije puta za Cetinje (od Ulice Miloja Pavlovića do mosta na Sitnici)
DUP" D Gorica" i DUP" Industrijska zona KAP-a"	Glavni projekat saobraćajnice od raskrsnice sa Cetinjskim putem do planiranog mosta na rijeci Morači i od mosta do ukrštanja sa Jadranskom magistralom

1.4. RJEŠAVANJE IMOVINSKO PRAVNIH ODNOSA

U 2012. godini riješeni su imovinsko - pravni odnosi za:

Eksproprijacija lokacija	Površina
UP „ Nova Varoš“ Blok C	95m ²
DUP „ Zabjelo B1“	1.960m ²
DUP „ Donja Gorica“	786m ²
DUP „ 1Maj“	98m ²
DUP „ Zagorič 1“ – Zona A	1065 m ²
UP „ Nova Varoš“ Blok G	79 m ²
Pristupni put do rezervoara na Vranjskoj gori	548m ²
UKUPNO	4631 m²

- a) **eksproprijacija:** Pored navedenog u 2012. godini eksproprijacionisano je objekata u ukupnoj površini od 35 m².
- b) **prodaja:** Izvršena je prodaja zemljišta po javnom pozivu za 3 urbanističke parcele, ukupne površine 1.265 m² i to u zahvatu DUP- „Zabjelo B“ Blok 7 (Urb. parcela br.31)

i DUP- „Konik – Stari Aerodrom“ – Zona D (urb. parcela 43) i DUP- „Zabjelo 8“ Blok 20 (Urb. parcela br.51)

- c) **dokompletiranje:** Kod izrade planske dokumentacije nastoji se da se katastarske i urbanističke parcele poklapaju, ali ponekad je neophodno vršiti dokompletiranje urbanističkih parcela u skladu sa zakonskom odrednicom da je vlasnik katastarske parcele dužan da trpi promjene granica urbanističke parcele prema planu parcelacije. U 2012. godini izvršeno je 11 dokompletiranja urbanističkih parcela u površini od 824 m².

1.5. KOMUNALNO OPREMANJE

Opremanje lokacija

DUP, GUP, PPO	ZAVRŠENI RADOVI
DUP" PC Kruševac" Zona B	Izvođenje radova na izgradnji 10kV kabla za priključenje TS za stambeno-poslovni objekat
	Izvođenje radova na opremanju lokacija -uređenje terena; lamela V
DUP" Univerz. Centar"	Izvođenje radova na kružnom toku na raskrsnici Studentske ulice I Cetinjskog puta
	Izgradnja kV mreže, napajanje TS br. 12, 13 i 14
DUP " Gornja Gorica 2"	Izvođenje radova na saobraćajnici
DUP" Gorica C"	Opremanje lokacija - Atinska ulica, u.p.1/26, 1/27, 1/30, 1/32, 1/33, 1/36/
UP " Nova Varoš"	Rekonstrukcija dijela Bokeške ulice, od Njegoševe ulice do objekta Inpeka
DUP " Blok 35 - 36"	Izvođenje radova na saobraćajnici uz urbanističke parcele br.2 i2a
	Izvođenje radova na saobraćajnici uz urbanističke parcele br.2 i 2a
DUP" Zabjelo 8 "	Izvođenje radova na građevinskim i elektro radovima na 10 kV kablovima
DUP" Konik St.Aerodrom"	Izgradnja građevinskih i elektromontažnih radova na priključnim 10kV vodovima
DUP " Masline"	Izvođenje radova na rekonstrukciji TS „Masline 3“ i priključni 10 kVi 1kV kablovi
DUP" Drač Put.terminal"	Opremanje lokacije /u.p.197a/

	Izgradnja vodovoda za potrebe opremanja UP 179 a
DUP" Radoje Dakić"	Izvođenje radova na Ulici Nova
DUP" Pobrežje"	Opremanje lokacije /u.p.88, zona C/
DUP " Serv. Skl.zon."	Opremanje lokacije u.p.14, blok 4/
DUP " Serv. Skl.zon. -vatr.dom"	Opremanje lokacija /u.p.5 i 6/
DUP " Momišići A"	Izgradnja semafora u Bulevaru serdara Jola Piletića
	Opremanje lokacije /u.p.1/139/ (izgradnja 10 kV kabla i vodovoda)
DUP " Industr. Zona KAP-a"	Izvođenje radova na izgradnji tk kanalizacije za opremanje u.p.15
DUP" " Momišići B"	Opremanje lokacija /u.p.377/
	Opremanje lokacija /u.p.A-53 i A-54/ (izgradnja 10 kV kabla i vodovoda)
GUP Golubovci	Izvođenje radova na vodosnadbijevanju Donje Zete-dionica kroz Balabane
PPO Podgorica	Izvođenje radova na rekonstrukciji mosta na Cijevni na putu za selo Dobričin
	Izvođenje radova na vodosnadbijevanju Južne Malesije-dionica za naselje Vladne
	Izvođenje radova na vodosnadbijevanju Južne Malesije-dionica za naselje Vranj
	Izvođenje radova na vodosnadbijevanju Južne Malesije-dionica za naselje Vuksanlekići, Drešaj i Podhum
	Izvođenje radova na cjevovodu za naselje Trešnjica, I i II dio

DUP, GUP, PPO	RADOVI U TOKU
DUP "Konik - Sanacioni plan"	Opremanje lokacija /u.p.105/
DUP " 1. maj"	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "1.Maj" – izgradnja saobraćajnica u zonama VII, VIII, IX i X, u.p.219, blok 9, u.p.169, u.p.152, blok d, u.p.220, blok 9, u.p.177, blok 8
Blok VI	Izvođenje radova na izgradnji Ulice Nova 2010 u za opremanje UP 1,5,7 i 8-Blok 2 i UP 5,6,7,11 i 12 –Blok 4
DUP" Pobežje"	Opremanje lokacije/u.p. 12-14/
DUP" Servisi i skladišta- Cijevna"	Polaganje visokonaponskih kablova
GUP Golubovci	Izvođenje radova na cjevovodu za naselje Bijelo Polje-Plavnica
PPO Podgorica	Zemljani radovi – uklanjanje stijenske mase na starom putu za Danilovgrad na dionici od raskrsnice za Malo brdo do raskrsnice sa starim putem za Pipere (Rogami)
Opremanje lokacija (u.p.br.1 i 2; 63; 66–kvartC) (ulice Nova 5, Nova 8, Ulica 2); (Više DUP-ova)	
Izrada tabli sa nazivima ulica i brojeva i njihova ugradnja (Više DUP-ova)	
Polaganje visokonaponskih kablova za opremanje lokacija	
Radovi na hidrotehničkim instalacijama	

1.6. IZGRADNJA DEPONIJE

Shodno zakonu o upravljanju otpadom Jedinice lokalne samouprave su odgovorne za razvoj i primjenu politike upravljanja komunalnim otpadom za svoje teritorije. Sastavni postupak ovog procesa jeste izgradnja ogovarajućih instalacija za deponovanje otpada. U tom smislu Glavni grad je izgradnjom savremene sanitarne deponije „Livade“ stvorio preduslove za adekvatno odlaganje otpada. U ovom trenutku aktivno se koristi druga kada ovog postrojenja, a za naredni period planira se izgradnja treće kade uz primjenu odgovarajućih propisa i standarda. Kako bi u potpunosti odgovorila na zahtjevani trend smanjenja otpada koji se odlaže na deponije Glavni grad je izgradio Regionalni reciklažni centar za čvrsti komunalni otpad kapaciteta 90. 000 tona godišnje. Takođe, izgrađeno je Postrojenje za tretman vozila van upotrebe kapaciteta 20 vozila u jednoj smjeni.

„Deponija“ d.o.o. je uradila Idejno rješenje za realizaciju projekta izgradnje „ Postrojenja za tretman ocjernih voda“ na deponiji „Livade“, za koji je od strane EIB-a obezbijeđen kreditni aranžman.

Kao posebne aktivnosti vezane za upravljanje otpadom Glavni grad je izgradio prvo reciklažno dvorište.

1.7. IZGRADNJA PIJACA

U skladu sa Programom rada za 2012.godinu , završena je izgradnja pijace u zahvatu DUP-a „Blok V“.

U prizemlju tržnog centra izgrađena je je moderna i funkcionalna zelena pijaca, koja je već duže vrijeme neophodna ovom dijelu grada.

Takođe, izgrađeni su hiper i mega market i sportsko – rekreativni sadržaji. Na spratu su „one stop shop“- šoping centar, sa poslovnim prostorima različitih kvadratura na više od 7.000 kvadrata neto zatvorenog, i oko 3.000 kvadrata otvorenog – krovnog prostora.

U ovaj projekat Glavni grad je uložio četiri miliona eura, kolika je vrijednost zemljišta na kojem se gradi, kao i naknadu za opremanje lokacije.

Na krovu tržnog centra je otvorena terasa predviđena za odmor, zabavu i relaksaciju, kao i poseban dio za zbrinjavanje najmlađih. Na velikoj terasi planiran je i bioskop na otvorenom koji će Podgoričanima omogućiti da ponovo uživaju u gledanju filmskih projekcija pod vedrim nebom, kao nekad u ljetnjoj bašti bioskopa „Kultura“.

1.8. UREĐENJE GRADSKOG ZELENILA

Realizovano je uređenje Tološke šume, na prostoru ograničenom Bulevarom Mihaila Lalića, ul. Đoka Miraševića, ul. Meše Selimovića i ul. Vlada Četkovića izvršena je rekonstrukcija dječijeg igrališta i postavljanje odgovarajućih sadržaja, poput platoa za odmor, staza za rekreaciju i dr. Takođe, intenzivirani su radovi na uređenju GO Golubovci i GO Tuzi, kroz sadnju i održavanje biljnog materijala. Pored navedenog, u sklopu redovnih aktivnosti, izvršena je rekonstrukcija i postavljanje parkovskog mobilijara na više gradskih lokacija.

1.9. RADOVI NA UREĐENJU GRADSKOG GROBLJA

U izvještajnom periodu realizovano je sljedeće:

1. Infrastrukturni radovi na II i III fazi proširenja gradskog groblja Čepurci
2. Rekon. Komemorativnog trga na gradskom groblju Zagorič
3. Izgradnja 49 grobnica na gradskom groblju Zagorič
4. Izgradnja ogradnog zida oko IV faze proš. gradskog groblja Čepurci
5. Izgradnja 266 grobnica na Gradskom groblju Čepurci

1.10. IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA OBJEKATA OD ZNAČAJA ZA LOKALNU SAMOUPRAVU

Radovi na izgradnji i rekonstrukciji objekata od značaja za lokalnu samoupravu, iako ne spadaju u komunalno opremanje, jesu radovi kojima se prostor privodi namjeni, saglasno planskoj dokumentaciji.

Radi se na izgradnji objekta gradskog parlamenta i pripremne aktivnosti za ostale objekte planirane Programom.

1.11. NEZAVRŠENE OBAVEZE NA UREĐIVANJU GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Programom uređenja prostora za 2012. godinu, bilo je planirano da se dio radova završi, a da pojedini otpočnu s tim da se konačno realizuju u narednom periodu.

Osim naprijed prikazanih radova u toku, značajan je i broj onih koji su predviđeni Programom, a čija realizacija nije ni otpočela.

Kod pripreme građevinskog zemljišta za komunalno opremanje u dijelu planske dokumentacije, za neke planove korisnici prostora nijesu iskazivali značajnije interesovanje, tako da se na njima veoma malo radilo. Za one projekte za koje je ocijenjeno da se ne mogu realizovati za naredne 2-3 godine nije otpočela izrada tehničke dokumentacije.

U dijelu komunalnog opremanja građevinskog zemljišta, pitanje rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, koja su veoma složena i za Glavni grad finansijski izuzetno velika, su glavni razlog za neotpočinjanje planiranih radova, odnosno za "radove u prekidu".

Nijesu zanemarljivi ni rokovi, tj. potrebno vrijeme za sprovođenje tenderskog postupka za izbor npr: projektanta neke saobraćajnice, vrijeme izrade tog projekta, revizije, saglasnosti na projekat i dobijanje građevinske dozvole. I za najjednostavnije projekte prođe više od šest mjeseci po usvojenom projektu, dok se stvore zakonski uslovi za sprovođenje tenderskog postupka za izvođenje radova. I ovaj postupak traje najmanje dva mjeseca, što ukazuje da su programom predviđena izrada projekta i njegova realizacija u jednoj godini teško ostvarljivi.

1.12. FINANSIRANJE UREĐIVANJA GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, investitor plaća naknadu prema Odluci o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Sl.list CG", - opštinski propisi br. 36/11).

Sredstva od naknade, saglasno čl. 66 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, koriste se za pripremu za komunalno opremanje i za samo komunalno opremanje (Sl.list CG“ broj 51/08, 40/10, 34/11 i 47/11).

Obračunata naknada, saglasno važećoj Odluci, može se ugovarati na odloženo plaćanje do 15 godina za porodične stambene zgrade, neto površine do 150 m² , za porodične stambene objekte neto površine od 150-500m² na period do 10 godina i za ostale objekte bez obzira na namjenu objekta na period do 3 godine.

Takođe je tom Odlukom bilo predviđeno umanjenje naknade za 15 % od obračunate vrijednosti za plaćanje naknade u cjelokupnom iznosu u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora.

U izvještajnom periodu, ukupan broj zaključenih ugovora je 122, ukupan broj ugovora sa plaćanjem u cjelosti je 45, sa plaćanjem do 3 godine 32 a sa plaćanjem preko 3 godine 39. Zaključeno je 6 ugovora u kojima naknada predstavlja učešće Glavnog grada..

Ukupna ugovorena vrijednost naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta je je 18.395.245,97 €.

1.13. DOKUMENTACIONA OSNOVA, SA POSEBNIM OSVRTOM NA AKTIVNOSTI IZRADE BAZNIH STUDIJA I ISTRAŽIVANJA

U cilju praćenja stanja u prostoru, Glavni grad posjeduje dokumentacionu osnovu za teritoriju grada koju priprema i vodi Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine. Glavni grad je u posjedu obimne dokumentacije o prostoru koja je rađena za potrebe izrade Generalnog urbanističkog plana i prostornog plana Opštine Podgorica kao i dokumentacije koja je odrađena nakon njihovog donošenja. Imajući u vidu, da se pristupilo izradi PUP-a Glavnog grada i Baznih studija ova dokumentacija će se analizirati i u skladu sa novim smjernicama i vremenskom distancom ažurirati. Samo donošenje planskih dokumenata nije dovoljno da se obezbijedi uređenje prostora već je od presudnog značaja, prije svega, odgovarajuća zemljišna politika.

1.14. SINTEZNA KARTA

U prilogu Izvještaja nalazi se grafički prikaz zahvata usvojenih planova tokom 2012 godine sa odgovarajućim koloritom.

1.15. POLJOPRIVREDNE POVRŠINE, ŠUMSKE POVRŠINE, VODNE POVRŠINE, OSTALE PRIRODNE POVRŠINE, POVRŠINE INFRASTRUKTURE, POVRŠINE ZA SPECIJALNE NAMJENE, I DR. - PREGLED

Prema razvojnim usmjerenjima, struktura korišćenja zemljišta je planirana za period do 2011. godine i to:

- Poljoprivredne površine (obradive površine, pašnjaci i ostalo)..... 66.600,00 ha
- Šumske površine (ekonomske šume, zaštitne šume, šikare, park šume i zaštićene šume i ostalo) .....36.120,00 ha
- Neplodne površine (površine naselja, goleti i neproduktivno zemljište, površine voda i površine za eksploataciju pijeska).....41.380,00 ha

UKUPNO PPO: 144.100,00 ha

Ovim Planom su definisane sljedeće namjene površina za period do 2011 godine i to:

1. Izgrađene površine (stanovanje, centralne djelatnosti, industrija, skladišta i servisi, komunalne djelatnosti) ..... 2.664,00 ha
2. Neizgrađene površine (park šume i parkovi, ostale zelene površine, rekreacija i sport, rekreativna poljoprivreda, groblja i vodene površine)..... 1.478,00 ha
3. Infrastruktura.....427,00 ha
4. Ostale površine (zaštitne šume, poljoprivredne, djelimično obrađene i neobrađene, šikare i neplodne površine i specijalne namjene) ..... 3.877,00 ha

UKUPNO GUP:

8.446,00 ha

1.16. DEMOGRAFSKA KRETANJA

Po rezultatima poslednjeg popisa (2011.godine), došlo je do promjena demografskih trendova, tako da je u periodu između dva zadnja popisa zabilježen intenzivan rast ukupnog stanovništva koje se uvećalo za 3,8 puta, što je više od porasta ukupnog stanovništva Središnjeg regiona (2,3 puta) i znatno više od porasta ukupnog stanovništva Crne Gore (64,4%). Učešće stanovništva Glavnog grada poraslo je sa 12,8% na 30,0% u stanovništvu Crne Gore, a u okviru Središnjeg regiona sa 37,6% na 63,3%.

Takođe je nastavljena depopulacija ruralnih područja, posebno u brdsko-planinskim djelovima Glavnog grada. Na području Podgorice stanovništvo u gradskim područjima je uvećano za 9,5 puta i time povećalo svoje učešće na 86,0% u 2011. godini (u odnosu na 34,9 % iz 1948 g.), dok je stanovništvo u vangradskim područjima u apsolutnom broju opalo za 14,0%. U periodu 1981-2011. godine došlo je do velike koncentracije stanovništva u gradskim područjima, posebno u Podgorici (stanovništvo u gradskim područjima je uvećano za 57,6%) i ravničarskom području (za 21,3%), dok je u brdsko-planinskim područjima ostvaren apsolutni pad broja stanovnika (Istočna brda za 64,5,2%, Sjeverna brda za 45,0%, Zapadna brda za 51,7%).

Takođe su formirane aglomeracije pored saobraćajnica: Golubovci - Podgorica - Danilovgrad, Tuzi - Podgorica i Podgorica - Cetinje. Posmatrano po planskim zonama, porast broja stanovnika u periodu 1981-2011. godina, ostvaren je u gradskim zonama (osim planske zone Masline) i zonama ravničarskog područja (osim zone Tuzi), dok je u ostalim zonama došlo do pada stanovništava (osim zone Rogami).

Najveće smanjenje broja stanovnika je u zonama Lijeva Rijeka za 77,8%, Hoti Trabojin za 71,4%, Dinoša za 67% i Ubli za 64,2%.

Po prostorno-demografskoj analizi Glavni grad Podgorica pripada tipu područja visoke koncentracije, sa gustinom naseljenosti od 129 stanovnika na km² u 2011. godini, što je znatno više od nacionalnog prosjeka (44,9). Posmatrano po planskim područjima, ovaj pokazatelj se drastično razlikuje: gradska područja 1209,5 st/km² (Podgorica 1786,4 st/km²), vangradska područja 21,2 st/km², a u okviru njega: Ravničarsko područje 81,9 st/km², Istočna brda 5,6 st/km², Sjeverna brda 4,9 st/km², Zapadna brda 8,0 st/km².

U istom periodu povećan je i broj domaćinstava, ali znatno intenzivnije od porasta stanovništva. U strukturi ukupnih domaćinstava na području Glavnog grada Podgorica

najviše su zastupljena domaćinstva sa 4 člana (25,2%). Prosečan broj članova po domaćinstvu je 3,5 (u gradskom području 3,4, u ruralnom 3,9) sa tendencijom opadanja.

1.17. SPROVOĐENJE PODZAKONSKIH AKATA (OBAVEZE IZ ZAKONA, EFEKTI)

Primjena podzakonskih akata donijetih na osnovu Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata predstavlja važan segment u adekvatnoj implementaciji svih odredbi definisanih primarnim zakonskim rješenjima. Ovo ima svoj poseban značaj kada govorimo o formi i sadržini svih planskih dokumenta. Međutim, sprovođenjem odredbi Pravilnika o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima suočeni smo sa problemima neusklađenosti planske dokumentacije koja je donešena u ranijem periodu i koju sadašnji Zakon ne prepoznaje. Radi se o Prostornom planu, kao i o Generalnom urbanističkom planu. Obaveza je da se planovi koji su započeti po novom Zakonu prilagode Pravilniku, ali je postignuta saglasnost da se i svi ostali planovi bez obzira po kom zakonu su započeti izrade u skladu sa Pravilnikom.

1.18. IZDATI UTU, GRAĐEVINSKE DOZVOLE, UPOTREBNE DOZVOLE

U 2012. Godini, do oktobra mjeseca, od strane ovog Sekretarijata izdato je ukupno 260 Urbanističko tehnička uslova. Takođe je izdato 60 upotrebnih dozvola.

Kada su u pitanju građevinske dozvole, njihov ukupan broj iznosi 133, od čega 102 za objekte iz nadležnosti ovog Sekretarijata (95 datih u tabeli, a 7 dozvola se odnosi na rekonstrukcije stanova , fasadnih zidova, izgradnju groblja i sl.) i 31 za infrastrukturne objekte. Ukupna bruto razvijena građevinska površina (BRGP) u m² za objekte iznosi 125.516 , dok je njihova investiciona vrijednost 113.317.000,00 €.

U sledećim tabelama je dat prikaz izdatih građevinskih dozvola po Detaljnim urbanističkim planovima.

ZA OBJEKTE IZ NADLEŽNOSTI GLAVNOG GRADA							
DUP,GUP, PPO	Namjena objekta			BRGP m ²	br. stano va	Posl. prost.m ²	vrijednost u €
	Stam beni	stamb. pos	poslovni				
DUP»Pobrežje"	1	/	/	290	3	/	113.000,00
DUP" Zagorič 3i4"	3	1	/	1.172	7	43	587.000,00
DUP " D.Gorica"	9	1	4	8.529	13	5.324	6.107.000,00
DUP " Gornja Gorica 1"	3	2	1	2.003	6	1.079	749.000,00
DUP " Zabjelo- Zelenika"	1	/	/	115	1	/	748.000
DUP "Konik- Sanacioni"	5	4	/	18.719	111	1.959	36.818.000
DUP " Agro ind.zona"	/	/	1	20.595	/	20.595	9.289.000
DUP" Konik Vr.Ribn."	5	1	/	891	7	33	356.000
DUP " Prvi maj"	1	/	/	541	8	/	2.760.000
DUP" Zabjelo B 1"	5	/	/	4.815	80	/	1.780.000,00

DUP"ST.Aerodrom"	3	1	/	2.871	35	200	1.352.000,00
DUP " Momišići A"	/	4	/	6.326	29	80	3.166.000,00
DUP " Zabj. Ljubović"	1	/	/	1.993	21	/	961.000,00
DUP " Momišići B"	/	1	/	437	4	180	2.185.000,00
DUP" SZ Kruševac bl.6"	/	3	/	25.532	215	2.327	10.461.000,00
DUP"Zagorič1"	/	1	/	7.017	100	1.095	3.300.000,00
DUP" Drač P.Terminal "	2	/	/	849	13	/	1.324.000,00
DUP"Murtočina"	3	/	/	547	3	/	219.000,00
DUP"Zabjelo8"	6	/	1	3072	8	1.836	2.969.000,00
DUP" Masline"	1	1	/	594	5	119	2.129.000,00
DUP"serv .sklad. Cij."	/	/	3	1.777	/	1.752	1.917.000,00
DUP"Prvoborac"	1	1	2	800	4	411	491.000,00
UP"Nova Varoš"	/	3	2	8.211	12	4.757	6.378.000,00
DUP"Nova Varoš 2"	/	/	1	2945	/	2536	14.735.000,00
UP"St.Varoš" dio z A	/	1	/	2.875	26	190	1.500.000,00
DUP"ind.zon.KAP"	/	/	1	989	/	947	422.000,00
PPO Podgorica	2	1	1	1.011	3	370	501.000,00
	ukupno objekata:95						
Ukupno	52	26	17	125.516	714	45833	113.317.000,00

ZA INFRASTRUKTURNE OBJEKTE						
DUP,GUP, PPO	Energetska Infrastruktura			hidroteh.infrastruktura		saobrac.infr.
	trafo st.	10Kv I NN kabl	TK	kanalizac.	vodovod	saobraćajni.
UP"Nova Varoš"	1	1	/	/	/	/
DUP" Blok VI"	/	/	/	/	/	1
DUP" D.Gorica"	1	/	/	/	/	/
DUP"Blok 35-36"	2	/	/	/	/	2
DUP" Nova Varoš 2"	1	/	/	/	/	/
DUP" Zabjelo B"	2	/	/	/	/	/
DUP"Konik Sanac.plan"	1	/	/	/	/	/
DUP" Gornja gorica 2"	/	/	/	/	/	1
DUP" Univerzitetski centar"	/	/	/	/	/	1
DUP" Servisno sklad.z"	1	/	/	/	/	/
DUP" Čepurci"	/	/	/	/	/	1
GUP Golubovci	/	/	/	/	6	/
PPO Podgorica	1	2	/	/	4	2
UKUPNO :	10	3	0	0	10	8

1.19. PRIVREMENI OBJEKTI IZ NADLEŽNOSTI LOKALNE SAMOUPRAVE (ČLAN 117 ZAKONA)

U skladu sa obavezama iz Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, donijeta je Odluka o izgradnji privremenih objekata na području Glavnog grada Podgorice. Prilikom sprovođenja ove Odluke, U izvještajnom periodu izdato je za :

- Postavljanje montažnog objekta tipa kios..... 117 odobrenja

- Postavljanje i izgradnja privremenih objekata tipa – sportske balon hale i drugi manji sportski objekti (teniski tereni i sl.) ..... 32 odobrenja
- Postavljanje i izgradnja privremenih objekata za potrebe tt, elektro, RTV sistema i drugih sličnih objekata od interesa za Glavni grad (bazne stanice mobilne telefonije, trafo stanice i sl.).....14 odobrenja
- Postavljanje montažnog objekta tipa – zatvorena bašta (zauzimanje javnih površina).....81 odobrenje
- Postavljanje privremenog objekta tipa – ljetnja bašta i tenda (zauzimanje javnih površina)..... 670 odobrenja
- Postavljanje montažnog objekta tipa – izložbena tezga, pokretna prikolica..... 73 odobrenja
- Postavljanje montažnog objekta tipa–štanđ – pano za mart.....42 odobrenja
- Postavljanje montažnog objekta tipa-konzervator za sladoled .....55 odobrenja
- Postavljanje montažnog objekta tipa –objekti za izvodjenje zabavnih programa.....20 odobrenja
- Postavljanje motanžnog objkta tipa-tenda i tezga ispred poslovnih objekata..... 47 odobrenja
- Pano za prodaju štampe, bižutereije, naočara i slika..... 30 odobrenja
- Postavljanje pultova u promotivne svrhe..... 20 odobrenja
- Postavljanje tendi iznad poslovnih prostora ..... 32 odobrenja
- Postavljanje reklamnih panoa, svjetlećih reklamnih panoa i natpisa ..184 odobrenja
- Postavljanje reklamnih panoa tipa – bilbord, mega bilbord, city light....448 odobrenja, kao i 72 odobrenja za autobuska stajališta.

1.20. ANALIZA INVESTICIONIH POTENCIJALA BAZIRANA NA VAŽEĆIM PLANSKIM DOKUMENTIMA

Važeća planska dokumentacija daje planske i razvojene pretpostavke za infrastrukturne objekte neophodne za adekvatno odvijanje javnih funkcija grada i to u dijelu:

- infrastrukturne objekte
- turističke komplekse
- stambene komplekse
- trgovačke sadržaje - poslovne komplekse
- kvalitetnog vodosnabdijevanja
- odvođenja otpadnih voda
- tretman otpadnih voda
- deponovanje otpada
- recikliranje otpada
- gradska groblja
- pijace i sl.

Takođe, u značajnom dijelu planska dokumenta stvaraju pretpostavke za izgradnju turističkih kapaciteta i hotelskih kompleksa.

Planske pretpostavke za izgradnju stambenih objekata bilo za kolektivno ili individualno stanovanje su stvorene kako bi se zadovoljila tražnja za ovim objektima.

Za područje GUP-a Podgorica izradjeno je i usvojeno je 139 planskih dokumenata detaljne razrade. Veliki broj planskih dokumenata detaljne razrade je novijeg datuma što ukazuje na napor Glavnog grada Podgorica oko usklađivanja organizacije, korišćenja i namjene gradskog prostora. Ujedno, to govori i o rezervi planiranih sadržaja, jer za određen broj tih dokumenata još nije krenula realizacija. Upravo to je pokazala i detaljna analiza regulacione dokumentacije. Analizom sadržaja i osnovnih planskih parametara, došlo se do zaključka da je ovim dokumentima isplanirano:

- Stambenih objekata za preko 345.000 stanovnika
- Poslovnih objekata/prostora za oko 78.500 zaposlenih
- Stanovanje BRGP 12.416.437 m² ili oko 105.000 stanova
- Studentski domovi 53.460 m²
- Predškolsko vaspitanje 144.497 m²
- Osnovno obrazovanje 130.161 m²
- Srednje škole 64.682 m²
- Više škole, fakulteti, naučne i akademske institucije 32.863 m²
- Objekti zdravstva 37.197 m²
- Ugostiteljstvo i hotelski sadržaji 155.039 m²
- Trgovina i servisi 331329 m²
- Proizvodnja i skladištenje 1.240.351 m²
- Sport i rekreacija 203.159 m²

(Izvor podataka Analiza postojećeg stanja – PUP – oktobar 2010)

<u>Vrsta plana</u>	<u>PLAN</u>	<u>God. donošenja</u>	<u>Najznačajniji planirani a neizgrađeni objekti na planskom području</u>
DUP	„Zabjelo 6 ”	1979.	Objekti kolektivnog stanovanja
DUP	„Zabjelo 7 ”	1979.	Objekti kolektivnog stanovanja
DUP	„Dahna"	1982.	Osnovna škola, dječiji vrtić, objekti kolektivnog stanovanja
DUP	„Vranići 1"	1988.	Objekti individualnog stanovanja
DUP	„Zelenika "	1989.	Objekti individualnog stanovanja
DUP	„Gornja Gorica 2 (Zona A i B)"	1989.	Predškolska ustanova
DUP	„Masline"	1990.	Dom zdravlja
DUP	„Murtovina-Zlatica"	1990.	Vrtić, dom zdravlja
DUP	Zabjelo Zelenika	1991.	Osnovna škola, vrtić, zdravstveni objekat
DUP	„Mauzolej partizanu Borcu na Gorici"	1991.	Mali amfiteatar, parking, svečani trg
DUP	„Konik - Vrela Ribnička"	1991.	Zdravstvena i dječija ustanova
PUN	„Rogamsko Polje"	1992.	/
PUN	„Plantaže"	1992.	/
PUN	"Planinica"	1992.	/
PUN	„Njive kod Rujele"	1992.	/

DUP	„Kakaricka Gora“	1993.	Objekti obrazovanja
DUP	„Gornja Gorica 2 zona B - dio“	1994.	/
DUP	„Agroindustrijska zona“	1994	Objekti za potrebe skladištenja
UP	„Stara Varoš “	1994.	Objekti individualnog stanovanja
DUP	„Drpe Mandića“	1995.	Objekti kolektivnog stanovanja
UP	„Duvanski kombinat“	1995.	Poslovni objekti
DUP	„Gorica – Park šuma“	1995.	Vidikovac, vodotoranja, hotel, restoran
DUP	„Zabjelo – Zelenika “	2001.	Dječiji vrtić i zdravstvena stanica
DUP	„Poslovni centar –Kruševac – Zona A“	2001.	/
DUP	„Gorica D“	2001.	Objekti individualnog stanovanja
DUP	„Murtočina“ (dio)	2002.	Dom zdravlja i osnovna škola
UP	„Beglake – Zeta“	2003.	/
UP	„Montefarm“	2003.	/
UP	„KO Donji Milješ“	2003	/
UP	„Skladišta i servis -Cijevna“	2003.	Vatrogasna stanica, objekti za skladištenje
DUP	„Zabjelo – Tara “	2003.	Objekti kolektivnog i individualnog stanovanja
DUP	„Stambena zajednica VI- Kruševac“	2004.	Objekti kolektivnog stanovanja sa djelatnostima i individualnog stanovanja
DUP	„Zabjelo 8 “	2004.	Osnovna škola, vrtić, objekti kolektivnog stanovanja
DUP	„Zabjelo 9 “	2004.	Dječiji vrtić
DUP	„Zagorič 1“	2004.	Objekti individualnog stanovanja
DUP	„Poslovni centar–Kruševac Zona B“	2004.	Objekti kolektivnog stanovanja sa djelatnostima
DUP	„RTV-Centralne djelatnosti“	2004.	Hotelski kompleks
DUP	„RKZ na obali rijeke Morače“ (sjeverni dio) -	2004.	/
DUP	„Drač-Vatrogasni dom“	2004.	Objekti poslovanja
DUP	„Pobrežje“	2004.	Objekti kolektivnog stanovanja
DUP	„Blok 18 i 19“	2004.	Dječiji vrtić
DUP	„Zabjelo B2 “	2004.	8 objekata komunalne djelatnosti
DUP	„Zabjelo B1 “	2004.	Objekti individualnog i kolektivnog stanovanja
DUP	„Novo Groblje“	2004.	Groblje
UP	„Drpe Mandića - Zona B“	2004.	/
UP	„Stara Varoš – dio zone A“	2004.	Objekti kolektivnog stanovanja
UP	„Hemomont “	2004.	Objekat za potrebe poslovanja
DUP	„Drač“-za urbanu cjelinu Nova Varos 1.2	2005.	Objekti individualnog stanovanja
DUP	„Tološi 1“	2005.	Objekti individualnog stanovanja
DUP	„Stara Varoš-Blok 7“	2005.	Objekti kolektivnog stanovanja
DUP	„Servisno-skladišna zona- Vatrogasni dom“	2005.	Poslovni objekti
DUP	„Gorica C“	2005.	Objekti individualnog stanovanja
DUP	„Gornja Gorica 2-Zona B“-dio	2005.	Objekti individualnog i kolektivnog stanovanja
DUP	„Ibričevina“	2005.	Objekti obrazovanja i administracije
DUP	„Zagorič 3 i 4“ (dio)	2005.	Objekti individualnog stanovanja

DUP	„Zona centralnih djelatnosti Cetinjski put“	2005.	Poslovni centar
DUP	„Čepurci“	2005.	Objekti kolektivnog stanovanja sa djelatnostima
UP	„Sanitarna deponija sa reciklažnim centrom“	2005.	/
UP	„Plavnica“	2005.	/
DUP	„Nova Varoš“	2006.	Hoteli, poslovni objekti i objekti kolektivnog stanovanja
DUP	„Drač-Putnički terminal“	2006.	Poslovni objekti, putnički terminal
DUP	„Donja Gorica“	2006.	Objekti individualnog stanovanja, nadogradnja OŠ "Vlado Milić, Dom za stare
DUP	„Konik-Stari Aerodrom“	2006.	Objekti kolektivnog i individualnog stanovanja
DUP	„Zabjelo B“ -	2006.	Osnovna škola
DUP	„Novi Grad 1 i 2,,	2006.	Dječiji vrtić
DUP	„Momišići B“	2006.	Objekti individualnog stanovanja
DUP	„Blok 35-36“	2006.	Osnovna škola, vrtić
DUP	„Konik – Sanacioni plan“ (mali)	2006.	Vrtić
DUP	„Naselje 1 Maj “	2006.	Dječiji vrtić, hotel, poslovni centar
DUP	„Tološi 2“	2007.	Objekti individualnog stanovanja
DUP	„Momišići A“	2007.	Objekti individualnog stanovanja
DUP	„Momišići A - Zona 2“	2007.	Objekti kolektivnog stanovanja sa djelatnostima
DUP	„Momišići A - Zona 1“	2007.	Objekti poslovanja
DUP	„Drač-Cvijetin brijeg“	2007.	Dom zdravlja
DUP	„Radoje Dakić“	2007.	Objekti individualnog stanovanja i kolektivnog stanovanja sa djelatnostima
UP	„Servisno - skladišna zona sa ranžirnom stanicom“	2007.	Objekti skladištenja i servisi
UP	„Kasarna Morača“	2007.	Opera, hotel, poslovni objekti
UP	„Nova Varoš - Blok R“	2007.	/
DUP	„Nova Varoš 2“	2008.	Objekti kolektivnog stanovanja, istočna tribina stadiona, rezidencijalni objekti
DUP	"Industrijska zona KAP-a"	2008.	Industrijski objekti
UP	"Arheološki lokalitet – Zlatica"	2008.	Objekti individualnog stanovanja
LSL	Za kat. par br. 8 KO Goljemadi	2008	/
DUP	„Zagorič 3 i 4“ zona 2	2009.	Škola, vrtić
DUP	Golubovci – dio zone 2	2009.	/
DUP	RKZ Jezni dio	2009.	Restoran ,spa centar, turističko ugostiteljski objekat
DUP	Servisno skladišna zona	2009.	Objekti namijenjeni za poslovanje, kolektivno stanovanje
DUP	Spomen park Krusevac Zone A I E (DIO)	2009.	Rezidencijalni objekti
DUP	Zagorič 1 dio zone A	2009.	Objekti individualnog stanovanja, ambasada
DUP	Pobrežje - zona G	2009.	Sportska dvorana
DUP	„Zabjelo - Ljubović “	2009.	Osnovna škola
DUP	Pobrežje – dio zone A	2009.	Objekti kolektivnog stanovanja

DUP	Industrijska zona A	2009.	Sportski objekti, rekreaciju i hotelske sadržaje
DUP	Servisno skladišna zona uz željezničku prugu Stari aerodrom	2009.	Objekti kolektivnog stanovanja i poslovanja
DUP	Univerzitetski centar	2009.	Osnovna škola, fakulteti, Studenski dom, objekti poslovanja
UP	Nova Varos-Blok G	2009.	Kolektivno stanovanje sa djelatnostima
UP	„Nova Varoš - Blok M'	2009.	Kolektivno stanovanje sa djelatnostima
DUP	"Momišići C"	2009.	Osnovna čkola i vrtić
DUP	"Blok V"	2009.	Tržnica, kolektivno stanovanje sa djelatnostima
DUP	"Prvoborac"	2010.	Predškolska ustanova, zdravstvena ambulanta
UP	"Drač - Vatrogasni dom - Zona A"	2010.	
DUP	"Konik - Sanacioni plan"	2010.	Objekti kolektivnog stanovanja, poslovni objekti, vjerski objekti, srednja škola, sportski objekti i dječija igrališta
UP	"Marko Radović"	2010.	Hotelski administrativni objekat
UP	"Golubovci za kat. parcele 8813 i 8814/2 K.O. Golubovci"	2010.	Poslovni objekat, objekat za skladištenje
DUP	"Nova Varoš 2 - dio"	2010.	Istočna tribina stadiona
UP	"Nova Varoš" – Blok A	2010.	Objekti mješovite namjene, poslovni objekti
UP	"Nova Varoš" – Blok B	2010.	Objekti mješovite namjene
UP	"Nova Varoš" – Blok T	2010.	Proširenje Hotela »Crna Gora«
DUP	„Stambena zajednica VI Kruševac“ – zona 6	2010.	Objekti kolektivnog stanovanja sa djelatnostima, dječija ustanova, sportski tereni
UP	"Nova Varoš" – Blok F	2011.	Objekti mješovite namjene
DUP	„Spomen park Kruševac“	2011.	Objekti kolektivnog stanovanja
UP	„Srednja škola Golubovci“	2011.	Srednješkolski centar
UP	»Golubovci Balijače«	2011.	Objekti za poslovanje
UP	»Nova varoš Blok H«	2011.	Objekti mješovite namjene
DUP	»Blok 14«	2011.	Objekti kolektivnog stanovanja
UP	»Klinički centar Crne Gore«	2011.	Objekti za potrebe Kliničkog centra Crna Gora
LSL	»Trešnjica«	2011.	Proširenje stadiona, pijaca
UP	»Nova Varoš – Blok E«	2011.	Objekti mješovite namjene
UP	»Nova varoš – Blok Y«	2011.	Objekat mješovite namjene, stambeni objekat
DUP	»Momišići A dio zone 5«	2011.	Kolektivno stanovanje sa djelatnostima
UP	»Stara varoš« - dio zone B	2011.	Bošnjački kulturni centar
DUP	»Gornja Gorica 1«	2011.	Objekti individualnog stanovanja, škola, sportski tereni, objekti za centralne djelatnosti
DUP	»Zlatica B«	2011.	Objekti individualnog stanovanja, škola, objekti za poslovanje
DUP	»Zagorič 2«	2011.	Objekti individualnog stanovanja, motel, objekat za školstvo i socijalnu zaštitu
DUP	»Golubovci« - dio zone 1.4	2011.	Objekat mješovite namjene i objekti stanovanja malih gustina
LSL	»Pijaca« - Tuzi	2011.	Pijaca

DUP	“Konik, Stari Aerodrom, III faza“	2012	sportski tereni, stadion, objekti mješovite namjene
UP	“Nova Varoš“ - Blok D	2012	objekti mješovite namjene
UP	“Nova Varoš“ - Blok P	2012	objekti mješovite namjene
UP	“Nova Varoš“ - Blok S	2012	objekti mješovite namjene
UP	“Nova Varoš“ - Blok C	2012	objekti mješovite namjene
UP	“Nova Varoš“ – Blok N	2012	objekti mješovite namjene
UP	“Nova Varoš“ – Blok O	2012	objekti mješovite namjene
DUP	“Momišići A, dio zone 1“ - izmjene i dopune	2012	individualno stanovanje
DUP	“Golubovci centar“	2012	centralne djelatnosti, mješovita namjena, škola
DUP	„Konik, Vrela Ribnička II“	2012	individualno stanovanje, multifunkcionalni objekat
DUP	Radoje Dakić, izmjene i dopune	2012	objekti školstva, kulture, zdravstva, entralne djelatnosti, stanovanje
DUP	“Donja Gorica“ - koridori Cetinskog puta i Južne obilaznice, izmjene i dopune	2012	jugozapadna obilaznica, objekti stanovanja i stanovanja sa djelatnostima
DUP	“Industrijska zona KAP-a - koridor Južne obilaznice“ izmjene i dopune	2012	jugozapadna obilaznica, objekti centralnih djelatnosti
LSL	“Mihinja“	2012	stanovanje
LSL	rezervoara Glavnog grada - Vršak	2012	rezervoar za vodu
UP	“Stara Varoš“	2012	revitalizacija Stare varoši , objekti mješovite namjene, individualno stanovanje, sportski tereni, pješački most,
DUP	“Novi grad 1 i 2“	2012	objekti višeporodičnog stanovanja i višeporodičnog stanovanja sa djelatnostima, garaže, nova fiskulturna sala
DUP	“Pobrežje zona F“	2012	objekti kolektivnog stanovanja sa djelatnostima
UP	“KO Donji Milješ“	2012	medresa, školstvo, sportski centar
DUP	“Rekreativno kulturna zona na obali rijeke Morače- Južni dio“	2012	bazen, spa centar, teniski tereni, centralne djelatnosti, park

2. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

2.1 MJERE SPROVEDENE U CILJU PODSTICANJA KVALITETA GRAĐENJA I OBLIKOVANJA PROSTORA

2.1.1. UPRAVLJANJE PROSTOROM

Osnovni cilj efikasnog upravljanja prostorom podrazumijeva ustanovljavanje dugoročnog i kontinuiranog planiranja organizacije uređenja i korišćenja prostora u skladu sa lokalnim interesima, kako bi se obezbijedili tržišno orijentisan ekonomski razvoj, socijalna jednakost, zdravlje i bezbjednost, kulturni identitet i unaprjeđenje i zaštita životne sredine.

Kada se govori o upravljanju prostorom onda se svakako ne mogu postaviti ograničenja u smislu primjene propisa u ovoj oblasti, već to podrazumijeva uključivanje odgovarajuće pravne regulative iz svih sektora zaštite životne sredine, saobraćaja, poljoprivrede, energetike, šumarstva i dr. U tom smislu u sklopu ukupnog razvoja Glavnog grada postavljena je ambicija unaprjeđenja sistema planiranja i uređenja prostora kako bi se zaustavilo neracionalno i neplansko korišćenje prostora, zaštita poljoprivrednog, turističkog i prirodno vrijednog prostora. Posebna pažnja usmjerena je na izgradnju infrastrukturnih sistema i komunalno opremanje građevinskog zemljišta. U namjeri da kvalitetno upravljamo prostorom od strane Glavnog grada u 2012. godini preduzete su sledeće mjere:

- Usvajanjem Lokalnog plana za životnu sredinu Glavnog grada za period 2010. – 2014. ustanovljena je vizija održivog razvoja kojom se promoviše ekonomski prihvatljivo i održivo korišćenje prostora, izbori za investiranje koji su prihvatljivi kada je u pitanju zaštita životne sredine i koji imaju javnu podršku i racionalnu upotrebu javnih resursa u cilju povećane efikasnosti i društvene koristi na dugi rok. U periodu 01.01-01.10.2012. godine nastavljeno je sa sprovođenjem edukativnih aktivnosti, zatim akcija uređenja određenih lokaliteta na području grada, kao i intenzivirano djelovanje u pravcu proglašenja određenih prirodnih dobara na teritoriji Glavnog grada zaštićenim.
- Tokom prošle godine izvršena je rekonstrukcija sajta Glavnog grada u smislu izrade portala, čime je isti sadržajno i kvalitativno unaprjeđen. U toku su pripreme za izradu sajta Sekretarijata za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine, koji će funkcionisati kao pod-sajt portala Glavnog grada. U okviru istog biće date informacije koje su trenutno dostupne na navedenom portalu i odnose se na opšte podatke o Sekretarijatu (adresa i kontakti), djelokrugu rada, zakonskoj regulativi, planskoj dokumentaciji shodno zahtjevima Zakona o uređenju i izgradnji objekata, te podaci o urbanističko tehničkim uslovima. Pored navedenih na portalu se mogu naći podaci o važećim i aktuelnim planovima i planovima koji su u izradi. Takođe sastavni dio čine Lokalni plan životne sredine i podaci sprovođenju zakonskih procedura iz oblasti životne sredine.

2.2. ZAŠTITA PROSTORA

Prostor je jedinstvena nedjeljiva cjelina fizičkih uslova, prirodnih i stvorenih resursa i vrijednosti. Prostor je sistem koji karakteriše složenost zbog velikog broja međusobno zavisnih elemenata, dinamičnost kao posljedica neprekidnih promjena, ali i predvidivost usled postojanja zakonitosti. Primjenom principa planiranja i održivosti što radimo kod svih novih planskih dokumenata takvo korišćenje prostora predstavlja njegovo privođenje namjeni. Glavni grad kroz svoju politiku uređenja prostora podrazumijeva njegovu dobru organizaciju, u smislu rješavanja konflikta zaštite životne sredine i zadovoljenja ekonomskih zahtjeva i socijalnih potreba stanovnika.

Shodno odredbama Zakona o strateškoj procjeni uticaja, tokom prvih devet mjeseci 2012. godine donijete su 4 odluke o izradi strateške procjene uticaja na životnu sredinu, dok je za 6 planskih dokumenata donesena odluka o nepreduzimanju izrade strateške procjene. Takođe je rađeno na izradi i ocjeni Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu za planove za koje je odluka donijeta u 2010. odnosno 2011. godini. U tom smislu, Izvještaji o strateškoj procjeni uticaja su urađeni za 9 planskih dokumenata i na iste je data saglasnost, dok je za 2 plana izrada u toku.

Kada je u pitanju sprovođenje odredbi Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu, u periodu od 1. januara do 01. oktobra 2012. godine, podneseno je 40 zahtjeva za sprovođenje postupka odlučivanja o potrebi procjene uticaja projekata na životnu sredinu, od kojih je u 21-nom slučaju donijeta odluka da navedeni projekti ne podliježu daljoj proceduri procjene, dok je za 14 zahtjeva odlučeno da je potrebno sprovesti treću fazu datog postupka. U navedenom periodu, podnijeto je 10 zahtjeva za davanje saglasnosti na elaborat, za koje su donijete odluke o davanju saglasnosti. dok je pet zahtjeva je u toku rješavanja. U istom periodu okončano je šest procedura po zahtjevima podnijetim u prethodnoj godini.

Shodno odredbama Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini Glavni grad je u obavezi da odredi akustične zone na svojoj teritoriji. Utvrđivanje akustičnih zona zasnovano je na postojećoj ili planiranoj namjeni prostora, radi utvrđivanja graničnih vrijednosti indikatora buke u tim zonama, a u cilju zaštite ljudi od prekomjernog uticaja buke. Shodno navedenom međuresorska radna grupa će nakon analize planskih dokumenata i kategorija namjene površina izvršiti akustično zoniranje i predložiti Skupštini donošenje akta kojim će se odrediti akustične zone na području Glavnog grada.

Izvedeni radovi i sprovedene aktivnosti u oblasti uređenja zelenila na teritoriji Glavnog grada predstavljaju vrlo važnu komponentu zaštite prostora u smislu njegovog uređenja. Tokom izvještajnog perioda, od strane JP „Zelenilo” izvršena je sanacija posljedica vremenskih neprilika koje su nastupile tokom februara i marta. U tom pravcu, realizovana je sječa oborenih stabala na gradskim zelenim površinama, dvorištima obrazovnih i vaspitnih jedinica, kao i na posjedima u privatnom vlasništvu. Isto tako, izvršeno je pošumljavanje parkovskih površina, kao i pejzažno uređenje reciklažnog dvorišta u ulici Iva Vizija.

2.3. UTICAJ MJERA UREĐENJA PROSTORA NA: POLJOPRIVREDNE POVRŠINE, ŠUMSKE POVRŠINE, VODNE POVRŠINE, OSTALE PRIRODNE POVRŠINE, POVRŠINE INFRASTRUKTURE, POVRŠINE ZA SPECIJALNE NAMJENE, KONCESIONA PODRUČJA, EKSPLOATACIONA POLJA I DR

Zakon o strateškoj procjeni čija primjena je započela 01. 01. 2008 godine predviđa izradu izvještaja o strateškoj procjeni uticaja planskih rešenja na životnu sredinu. Na ovim postavkama radi se u Glavnom gradu sa namjerom da se osnovni postulati održivog razvoja, racionalno korišćenje resursa ugrađuju u planska dokumenta. Poljoprivredne površine, šumske i vodne su bogatstvo ovog grada, štatile su se i u budućnosti će još više, kroz realizaciju odnosno sprovođenje planova.

Naročitu pažnju treba usmjeriti ka područjima koja se odlikuju nedovoljnom iskorišćenošću potencijala, usljed čega je stepen njihovog razvoja, sa različitih aspekata, ispod onog koji je realno ostvarljiv. U tom smislu Glavni grad je intenzivirao aktivnosti na proglašenju Komova i kanjona Cijeve za zaštićena prirodna dobra kako bi se dati prostori održivo razvili kreiranjem novih razvojnih programa, poput tradicionalnih zanata, jedinstvene turističke ponude, održive poljoprivrede.

2.4. UPRAVLJANJE OTPADOM

Odgovoran odnos prema prostoru, kao višestruko značajnom i istovremeno osjetljivom i ograničenom dobru, podrazumijeva između ostalog i adekvatno upravljanje otpadom, odnosno stvaranje uslova za odgovarajuću manipulaciju istim, od mjesta nastanka do mjesta konačnog odlaganja. Navedeno se odnosi na donošenje i implementaciju različitih strategija i planova, kao i obezbjeđivanje neophodnih tehničkih uslova i mehanizacije, kako ne bi došlo do narušavanja i nepovratne devastacije prostornih kapaciteta.

Planom upravljanja otpadom za prostor Glavnog grada – Podgorice za period 2008-2012. definisani su strateški pravci upravljanja otpadom u navedenom periodu u skladu su nadležnostima lokalne samouprave.

Prema podacima JP Čistoća, u periodu od 01.01. do 01.10.2012. godine izvršeno je uklanjanje raznih vrsta kabastog otpada sa više od stotinu nelegalnih odlagališta na teritoriji Glavnog grada. Dalje, izgrađeno je privremeno odlagalište za biljni i kabasti otpad u ul. Hotskoj i izvršeno ozelenjavanje prostora oko spoljašnjeg dijela ograde Udomilišta za napuštene kućne ljubimce na Vrelima Ribničkim. U cilju sprječavanja odlaganja velikih količina otpada, koje dospijevaju u rijeku Ribnicu, postavljena je zaštitna ograda na Brijegu Ćukovića. Tokom navedenog perioda, izgrađeno je 17 i sanirano 40 postojećih niša za postavljanje posuda za komunalni otpad i izvršena nabavka 200 kontejnera.

Značajan segment odgovornog upravljanja otpadom na području Glavnog grada predstavlja funkcionisanje Regionalnog reciklažnog centra za čvrsti komunalni otpad i Pogona za tretman vozila van upotrebe, koji su započeli sa radom u drugoj polovini 2010. godine. U periodu od

01.01. do 01.10.2012. godine, u Pogonu za reciklažu tretirana je količina od 11.204,54 t čvrstog komunalnog otpada i izvršeno selektiranje 1,614,32 t materijala (karton, papir, miješana plastika, aluminijum, željezo, staklo, guma, kabasti otpad). U Pogonu za reciklažu vozila van upotrebe, obrađena su 73 vozila, od kojih su selektirane 63 tone materijala koji se mogu valorizovati (željezo, aluminijum, kablovi, guma, plastika i dr).

2.5. SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA

Kroz uspostavljanje saradnje sa međunarodnom organizacijom UNDP – Kancelarija u Podgorici, Glavni grad je uzeo učešće u Komponenti II Projekta Jačanje održivosti sistema zaštićenih područja u Crnoj Gori, koja se odnosi na izradu Studije zaštite za proglašenje planinskog vijenca Komova zaštićenim područjem u kategoriji regionalni park. Cilj aktivnosti koje Glavni grad realizuje pod datim Projektom jeste stvaranje zakonom definisanih preuslova za formalnu zaštitu navedenog prostora, čime bi se ostvarila njegova održiva valorizacija. U prethodnom periodu, od strane strane Zavoda za zaštitu prirode, kao nadležene institucije, urađena je navedena Studija, a naredni koraci odnosiće se na izradu zakonom zahtjevanoj dokumentaciji. Imajući u vidu da se navedeno područje prostire na teritoriji Glavnog grada i opština Andrijevica i Kolašin, to će i potrebne aktivnosti biti realizovane kroz zajedničko djelovanje tri lokalne samouprave.

Glavni grad, kao partner, uključen je u projekat prekogranične saradnje Crne Gore i Albanije, Integrisano upravljanje ekosistemom Skadarskog jezera (*Lake Skadar-Shkoder Integrated Ecosystem Management Project*), koji se finansira od strane Svjetske banke i čija je implementaciona faza započela u maju 2009. godine. Predstavnik Sektora za zaštitu životne sredine i održivi razvoj član je Upravnog odbora za KAP komponentu Projekta, u okviru koje je izrađena Studija kategorizacije otpada, izvršena analiza opcija za remedijaciju odlagališta čvrstog otpada, urađena Studija izvodljivosti za ekološki najprihvatljivije rješenje saniranja odlagališta i tretmana opasnog čvrstog otpada, zatim Strategija upravljanja Skadarskim jezerom, kao i nacionalni Planovi upravljanja ribarstvom za Albaniju i Crne Goru.

Glavni grad je, zajedno sa gradovima Zagrebom, Sarajevom i Skopljem, kao i gradom Frajburgom kao partnerom, uključen u projekat Izgradnja kapaciteta za energetske menadžment u gradovima (*Capacity Building for Energy Management in Cities*), čija je implementaciona jedinica njemačka kompanija za tehničku saradnju GTZ. Cilj projekta je jačanje kapaciteta lokalne samouprave za održivo upravljanje energijom, dok su kao posebni ciljevi izdvojeni izrada Akcionog plana za održivo korišćenje energije kao resursa (SEAP), koja je finalizovana u maju 2011. godine, kao i formiranje Kancelarije za energetske menadžment. U okviru funkcionisanja Kancelarije, koje je započeto u oktobru 2010. godine, sprovode se aktivnosti obezbjeđivanja praktičnih savjeta o načinima uštede energenata, podsticanja u pravcu preduzimanja konkretnih koraka u oblasti energetske efikasnosti, kao i prikupljanje i analiza podataka o potrošnji energenata u zgradama koje su u vlasništvu Glavnog grada.

U okviru Projekta Podrška razvoju destinacija u centralnom i planinskom djelu Crne Gore, pokrenutim od strane Njemačke kompanije za tehničku saradnju GTZ, kao jedna od mjera predviđena je izgradnja i postavljanje rešetke na rijeci Morači za sprječavanje upliva kabastog otpada u Skadarsko jezero. U tom smislu, predstavnici Sektora za zaštitu životne

sredine i održivi razvoj uključeni su u rad Radne grupe, koja je formirana u cilju efikasnije realizacije navedene aktivnosti. Nakon izrade Projektnog zadatka, sprovedena je tenderska procedura i izvršen izbor najboljeg ponuđača za izradu tehničke dokumentacije za postavljanje rešetki. Finalna verzija navedene dokumentacije biće uobličena tokom mjeseca oktobra ove godine, dok će naredni koraci, u smislu izgradnje i postavljanja rešetki, biće realizovani u skladu sa raspoloživim novčanim sredstvima.

Shodno inicijativi Sekretarijata Konvencije o biodiverzitetu i organizacije ICLEI – Lokalne samouprave za održivost, uključili smo se u aktivnosti koje su usmjerene ka uspostavljanju međunarodne mreže lokalnih samouprava MEDIVIERCITIES. Cilj kreiranja mreže MEDIVIERCITIES jeste uključivanje gradova i lokalnih zajednica u sprovođenje Konvencije o biodiverzitetu, jačanje regionalne saradnje između nacionalnih i lokalnih vlasti u Mediteranskom basenu i definisanje konkretnih mjera u smislu očuvanja biodiverziteta. Obzirom da su obezbjeđena finansijska sredstva za nastavak Projekta, to je za očekivati konkretne aktivnosti na ovom polju.

2.6. SARADNJA SA NADLEŽNIM ORGANIMA U POSTUPKU IZRADJE I DONOŠENJA PLANSKIH DOKUMENATA

Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja plana podrazumijeva između ostalog i obezbjeđivanje ažurne geodetske podloge, verifikovane od strane Uprave za nekretnine, katastra instalacija infrastrukture (elektro, TK, hidro i dr.). Obzirom da se u prethodnom periodu na pribavljanju geodetskih podloga od nadležne uprave čekalo duže, to je Glavni grad izdvojio sredstva za ove potrebe. Na osnovu toga kroz postupak javnih nabavki, pribavljene su ažurne geodetske podloge kako bi se u planovima u što većoj mjeri prikazalo pravo stanje na terenu.

U ovoj godini, intenzivirana je saradnja sa institucijama koje posjeduju neophodne podatke o katastru instalacija infrastrukture, kao i sa drugim institucijama od kojih se pribavljaju podaci neophodni za izradu različitih tipova planskih dokumenata.

Glavni grad, napominje, da zbog nepostojanja ažurnih geodetskih podloga i drugih relevantnih katastarskih podataka kasni sa usvajanjem Prostorno urbanističkog planom.

2.7. BROJ ORGANIZOVANIH URBANISTIČKO - ARHITEKTONSKIH KONKURSA U SKLADU SA ČLANOM 30 ZAKONA O UREĐENJU PROSTORA I IZGRADNJI OBJEKATA.

Tokom 2012 godine Glavni grad nije organizovao urbanističko arhitektonske konkurse.

2.8. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTN O ZAKONU

2.8.1. Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom i upotrebnom dozvolom

Tokom 2012 godine Glavni grad je izdao ukupno 133 građevinske dozvole, od čega 102 za objekte iz nadležnosti ovog Sekretarijata (95 datih u tabeli, a 7 dozvola se odnosi na rekonstrukcije stanova , fasadnih zidova, izgradnju groblja i sl.) i 31 za infrastrukturne

objekte. Ukupna bruto razvijena građevinska površina (BRGP) u m² za objekte iznosi 125.516. Takođe, u ovom periodu je izdato 60 upotrebnih dozvola.

2.8.2. Objekti koji su uklopljeni u planski dokument i objekti koji nijesu uklopljeni u planski dokument

Prilikom izrade planske dokumentacije maksimalno se vodi računa da se svi objekti koji nisu na koridorima infrastruktura i objekata od javnog značaja omogući uklapanje u planska rješenja.

2.9. BORBA PROTIV BESPRAVNE GRADNJE

Uredbom o povjeravanju dijela poslova Ministarstva za ekonomski razvoj Glavnog gradu – Podgorica ("Sl.list CG", br.61/08) povjereni su poslovi inspekcijskog nadzora u oblasti zaštite prostora Glavnog gradu na period od 12 mjeseci, nakon čega su Uredbom o izmjenama Uredbe o povjeravanju dijela poslova, isti poslovi povjereni Glavnog gradu na period od 48 mjeseci, a koja Uredba je istekla 22.10.2012.godine

Stupanjem na snagu Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave (" Sl.list CG", br.05/12 i 25/12), formiran je samostalni organ uprave, tj. Uprava za inspekcijske poslove u čijoj nadležnosti je inspekcijски nadzor zaštite prostora, urbanizma, građevinarstva i dr.

U izvještajnom periodu inspekcijски nadzor na objektima po datim rejonima obavljala su četiri inspektora, kao i VD glavni inspektor, kojom prilikom su izvršili **445** inspekcijских pregleda, od čega po prijavama građana **84**, a po službenoj dužnosti **361** pregled.

Od ukupno **445** inspekcijских pregleda, kontrolisano je **420** objekata, od kojih je utvrđeno da **71** investitor posjeduje građevinsku dozvolu za građenje objekata, **37** investitora prijavilo radove adaptacije i za **33** objekta dostavljena su obavještenja nadležnim organima (ministarstvu i Komunalnoj policiji) na postupak i nadležnost, a za **54** objekata nije završen postupak.

U postupku inspekcijских pregleda donijeto je ukupno **225** upravnih akata, od čega **216** rješenja o rušenju i **9** zaključka o obustavi postupaka.

Na ukupno donijeto **226** upravnih akata, izjavljeno je **48** žalbi, od kojih je u drugostepenom postupku 17 odbijeno, kao neosnovane, **25** usvojeno i poništena prvostepena rješenja, a **6** žalbi je u postupku odlučivanja pred drugostepenim organom.

Od strane investitora, protiv konačnih akata donijetih u upravnom postupku, pokrenuto je **6** upravnih sporova pred Upravnim sudom, od kojih je **5** riješeno u korist Glavnog grada, a **1** spor je prekinut zbog rješavanja prethodnog pitanja.

Od strane Direkcije za imovinu – Odjeljenja za zaštitu imovinskih prava i pravnih interesa Glavnog grada, pokrenuto je 6 upravnih sporova pred Upravnim sudom Crne Gore, protiv konačnih rješenja ministarstva, od kojih je 5 riješeno, na način što su odbijene

tužbe, a 1 spor je u toku.

Ova inspekcija je jednom mjesečno o svom radu izvještavala Osnovnog državnog tužioca u Podgorici, a u cilju sprovođenja Memoranduma o saradnji u sprečavanju otkrivanja i gonjenju izvršilaca krivičnih djela protiv životne sredine.

Glavni grad od novosnovanog Inspektorata očekuje, u najkraćem roku, da se preduzmu sve adekvatne mjere u cilju zaštite prostora sa posebnim aspektom na bespravnu gradnju.

IV ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

Evidentna je činjenica da prilikom izrade i donošenja planske dokumentacije, znatno više učestuje korisnik prostora nego ranijih godina. Prije svega, to se ogleda u velikom broju zahtjeva i interesovanja građana u postupcima kod nadležnog organa za poslove uređenja prostora i izgradnju objekata. Navedeni zahtjevi se, između ostalog, odnose i na izmjenu i dopunu planskih dokumenata. I dalje karakteristično da se koncentracija zahtjeva odnosi na pojedinačne interese, dok je za značajne projekte na nivou grada interesovanje građana minimalno. Sve veće potrebe korisnika prostora doprinijele su shvatanju značaja urbanizma i planiranja prostora. Analizirajući zahtjeve, može se reći da je najveće interesovanje za promjenu planske dokumentacije, u cilju promjena namjene prostora, promjene izgrađenosti i dr.

U navedenim postupcima uključuju se i zahtjevi za uklapanje bespravno sagrađenih objekata, kroz postupak ankete i javne rasprave o planskim dokumentima. Geodetska podloga, koju dobiju obrađivači plana obuhvata snimanje objekata na terenu bez obzira da li su izgrađeni sa ili bez građevinske dozvole i isti se kroz analizu prostora uklapaju ili predviđaju za rušenje ukoliko su na koridorima infrastrukture, a u skladu sa smjernicama definisanim Zakonom

V PRIJEDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Mjere, obaveze i aktivnosti koje je potrebno sprovesti, radi unapredjenja stanja u prostoru su:

- Prioritetno raditi na donošenju Prostorno urbanističkog plana Podgorice (PUP) kao plana najvećeg reda koji treba da da usmjerenja dalje organizacije uređenja prostora i saglasno njegovim smjernicama i mjerama proanalizirati planove nižeg reda;
- Ažurirati donošenje planskih dokumenata čija je izrada u toku;
- Nacionalnu strategiju održivog razvoja implementirati kroz sve planove i projekte sa ciljem racionalnog korišćenja resursa i održivog upravljanja prostora;
- Nastaviti sa uređivanjem građevinskog zemljišta, kako u dijelu pripreme za komunalno opremanje, tako i u dijelu komunalnog opremanja građevinskog zemljišta;
- Aktivno se uključiti na sprovođenju Plana pretvaranja neformalnih naselja u formalna i regularizacija objekata sa posebnim akcentom na seizmičke izazove, koji je donijela Vlada, kad se stvore uslovi i pretpostavke za njegovu konkretnu realizaciju.

URAZECI PLANSKI DOKUMENTI
- GLAVNI GRAD PODGORICA -
NOVEMBAR 2012.

